

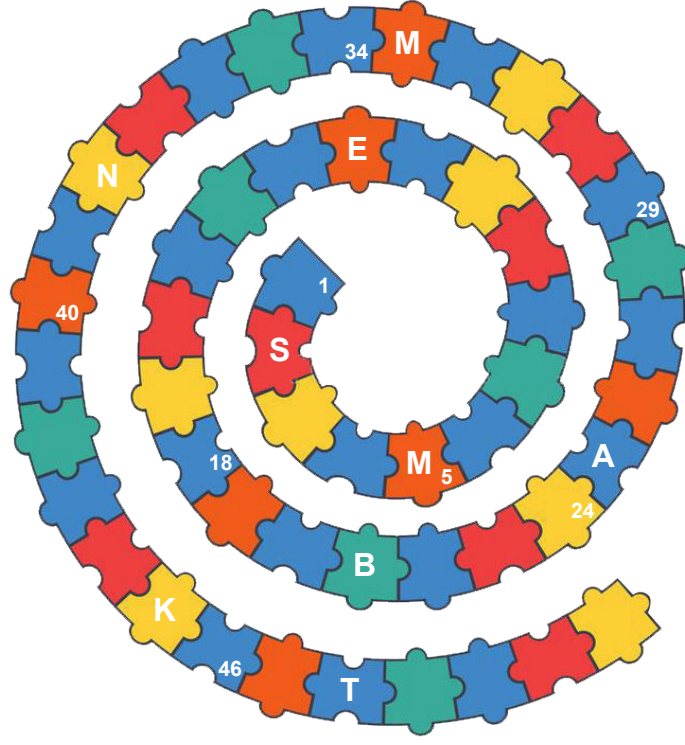
8. SINIF 8. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık BURSA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

Zamanla aramda mekân, mekânla aramda anlaşılmaz bir mesafe var sanki Hamdi Hoca'm. Oysa bir anın, düzlemde bir nokta bile olmadığına bilincindeydim. Belki de bu yüzden -evet sırf bu yüzden- yıllarca bilincin o kör, kalın perdelerini deşmek için mücadele ettim. Bu yolda birçok rehberim oldu. Tanısaydınız siz de severdiniz Hikmet Benol'u, Selim Işık'ı, Aylak Adam'ı. Gerçi bir dâhinin romanını en iyi başka bir dâhi anlayabilirdi. Sevmezsiniz siz de büyük ihtimal sindirilmiş düşüncelerin hüznünü bilmeyenleri. Zaten biz bir türlü öğrenemedik Hamdi Hoca'm, hiçbir şeye sahip olmamanın erdemini ve doğruları asil bir şekilde kabul edebilmeyi.

Aşağıda anlamları verilen kelime ve kelime gruplarını metinden ve verilen ipuçlarından hareketle bularak sarmal bulmacaya yerleştiriniz.

1. Yüce duygularla yapılan. (1-4)
2. Uğraşmak, savaşmak, çatışmak. (5-17)
3. Kılavuz. (18-23)
4. Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre. (24-28)
5. Ahlakın övdüğü iyi olma, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk vb. niteliklerin genel adı, fazilet. (29-33)
6. İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği, şuur. (34-39)
7. Bir sorunun üzerinde yeniden durmak, hatırlatmak, kurcalamak. (40-45)
8. Bir şeyin olabilmesi durumu, olabilirlik, olasılık. (46-52)

2.

Bilgi

Gerçek anlam, bir kelimenin aklımıza gelen ilk anlamıdır.

Bir ilgi veya benzetme sonucu kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara **mecaz anlam** denir.

Bir kelimenin bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kazandığı anlama **terim anlam** adı verilir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerle ilgili yay ayraç içinde verilen bilgilerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- “Uykusu ağırdı, onu uyandırmak için çok uğraşrdık.” (Mecaz anlamda kullanılmıştır.)
- “Haberı alınca çığnediği lokma boğazından geçmedi.” (Gerçek anlamda kullanılmıştır.)
- “Tarihî çeşmenin üstündeki yazıyı okumak için çok uğraştı.” (Gerçek anlamda kullanılmıştır.)
- “Her defasında çevrendekileri karalamaktan vazgeçmelisin.” (Mecaz anlamda kullanılmıştır.)
- “Divan edebiyatı şairleri kişileştirme sanatını eserlerinde sıklıkla kullanır.” (Terim anlamda kullanılmıştır.)
- “Balıkçı teknesi iskeleye yanaşıp yükünü boşalttı.” (Terim anlamda kullanılmıştır.)

3. İnsan ün elde etme beklentisiyle yazılmış romanların, yavan, sıkıcı öykülerin, külyutmaz okura bir şey söylemeyen şiirlerin, bunları barındıran kitap ciltlerinin süratle okunup bitirilebileceğini; diğerlerinin, başka bir deyişle zengin bir içeriğe sahip olanların, gerçek eserlerin bir daha indirilmemek üzere rafa kaldırılamayacağını biraz geç fark ediyor.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kimi dergi soruşturmalarna verilen yanıtlarda rastladığım, fazlasıyla canımı sıkan bir olgudan söz etmek istiyorum.
- B) Dergiler kitaplara göre kalıcılık açısından daha dezavantajlıdır ama edebiyat ortamının nabzını tutmaları açısından daha duyarlıdır.
- C) Sanat eseri hem bir saat gibi içinde bulunduğumuz zamanı hem de bir pusula gibi gidilmesi gereken yönü işaret etmelidir.
- D) Damak zevki yüksek, eleştirel, doyurucu, hilelere kanmayan aşçı adaylarına açık ve adaylar arasında ayırım gözetmeyen bir mutfak düşünün.

4. Anadolu baştan başa efsanedir. Halkımızın engin hayal gücü, az çok bir şeyle sahip olan her taş yığını için güzel hikâyeler ortaya koymuştur. Günlük hayatın pek çok meşgalesi bu efsanelerde ifadesini bulmuş, Anadolu'nun mert insanları zaman zaman bu efsanelerle teselli bulmuştur. Efsanelerin hepsinde insanların doğruluktan ayrılmamaya davet edildiğini görürüz.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde metinde bulunan altı çizili ifadelerden herhangi birinin anlamı yer almamaktadır?

- A) Ömrünün son demlerinde, geçmişine dair hatıraları kapalı sandıklardan çıkarıp gün ışığına sermek en keyif aldığı uğraşı olmuştu.
- B) Beklediği yolcunun artık gelmeyeceğini bildiğinden umudunu zihninin en yüksek raflarına kaldırmış, şarkılarla avunur olmuştu.
- C) Günlerce süren bu yolculuğun hiç bitmeyeceğine kanaat getirmiş, ucu bucağı olmayan hülyalara dalmak için kitabının başına geçmişti.
- D) Sevdiklerine yakın bir zamanda kavuşamayacağına ikna olduğu gün, kendisini dağa taş vurmış, saatlerce köye geri dönmemiştir.

5. Azim ve kardeştir. Başarı için biri, öbürü telaşsızca beklemeyi yol tutmuştur. İnsan kendine duyarsa bu iki kardeş, onu ulaşmak istediği noktaya el birliğiyle taşıyacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki sözcüklerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) çalışkanlık – hırsı – hayranlık
- B) sabır – kararlılığı – güven
- C) cesaret – rekabeti – ihtiyaç
- D) tedbir – çalışmayı – saygı

6. Bu eser (emek sonucu ortaya konan yapıt), türlerin iç içe geçtiği serbest bir anlatı (edebî türlerde bir olay dizisini anlatma biçimi) olarak tanımlanmıştı. Yas üzerinde duran kitapta yazar çok sesli (değişik düşüncelerin özgürce dile getirildiği) bir ortam yaratmış, yaptığı göndermelerle bilinçli ve donanımlı bir okur kitlesine seslenmişti (bir şey söylemek için sesini çıkarmak).

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. "Kaçırma" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ölçüyü, sınırı aşmak, fazlasına gitmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Senin sayende en sevdiğim filmi kaçırdım.
- B) Futbolcu penaltıyı kaçırdı maçı berabere bitti.
- C) Dün akşam, yemeği çok kaçırdım uyumakta zorlandım.
- D) Sokakta oynayan çocuklar, topu okulun bahçesine kaçırdı.

8. Şair, pek çok şiirinde kısa anlatılara yer vermeyi tercih etmiştir. Eserlerinde bazen de monolog tekniğine veya mektup türüne göz kırpan bir üslup görülür. Olgun, oturmuş bir üslubu vardır; her sene kitap yayımlayan bir şair değildir, metinlerini demlendirmekten yanadır.

Bu metindeki altı çizili söz grubunda, sözü edilen şairle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süslü bir anlatımdan ziyade yalın bir anlatımı tercih etmesi
- B) Kaleme aldığı eserlerin belli bir olgunluğa gelmesini beklemesi
- C) Gereksiz kelimelerden kaçınarak sade bir dil kullanma taraftarı olması
- D) Şiirlerinde insandan ziyade doğaya ait unsurları kullanması

9.

Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, ileriye düşünerek ılımlı davranmak.

Bir isteği yerine getirmemek için çeşitli bahaneler ileri sürüp nazlanmak.

Ölçülü olup aşırılığa kaçmamak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamı verilen deyimlerden herhangi biri kullanılmamıştır?

- A) Bazen bir şeyleri tadında bırakmayı bilmek lazım.
- B) Sen benimle geliyorsun da umarım pişmiş aşı su katmazsın.
- C) Senin bu huyunu seviyorum, hep bir açık kapı bırakırsın.
- D) Hayatında bir kere de mırın kırın etmeden işlerini hallet.

10.

Son romanı bir hayli ses getirdi. Konu bildik ama alışılmadık bir açıdan işlenmiş. Romanda iyi bir işçilik göze çarpıyor. Okurken çok hoşunuza giden bir konuşmayı dinliyor gibi oluyorsunuz. Yüreği okşayan sözcükler kulakta bir şiir tınısı bırakıyor.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde metinde yer alan altı çizili deyimlerden herhangi birinin açıklaması yoktur?

- A) Şenliklerde özenle hazırlanmış yöresel yemekler tüm dikkatleri üzerine çekiyordu.
- B) Yazarın uzun bir aranın ardından çıkardığı kitap, okuyucu kitlesini harekete geçirdi.
- C) Yarışma için yazdığım şiirin, jüri üyeleri tarafından beğenilmesi beni çok sevindirdi.
- D) Köşeyi dönünce birdenbire karşısına çıkan deniz manzarasına bakakaldı.

11. Dün akşam çıktığımız geziyi tadında bırakarak eve döndük.

Altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Buradaki işlerini bitirip bir an önce özlediği memleketine gitmek istiyordu.
- B) Malzemeleri gerektiği ölçüde kullandığından börek çok lezzetli olmuştu.
- C) Geçen gün telefon gelince yediği yemeği yarıda bırakıp evine gitti.
- D) Yaz tatilini sakın bir sahil kasabasında geçirmeyi hayal ediyordu.

12. Sözü sakınarak, tartarak kullanmak güzel söz söyleme ustalığından daha değerli bir şeydir. Karşımızdaki kişiyi düşünerek konuşmak ise yerli yerinde söylenmiş derli toplu sözlerden yeğdir. Konuya girmeden önce sözü uzun uzun gevelemek can sıkar, bir şeyi damdan düşer gibi söylemek de etkiyi azaltır.

Bu metinde,

- I. Huzur bozmak
- II. Uygun, yakışır bir biçimde, gerektiği gibi
- III. Birdenbire ve yersiz olarak
- IV. Çok az veya zorla konuşmak

anlamlarından hangilerini karşılayan deyimlere yer verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III

13. Deyimler, çeşitli duygu ve düşünceleri somutlaştırarak onların daha iyi anlaşılmasını sağlayan, hayatımızın her alanında sık sık başvurduğumuz kalıplaşmış ifadelerdir. Dilimizde "göz" sözcüğünün kullanıldığı pek çok deyim vardır: Bir işi yapabilme konusunda kendisine ve başkalarına güvenmek için gözünü kesmek; gözünü ayırmadan bir yere bakmak

çin göz dikmek; görüşünü değiştiren bir bilgi vermek ve uyarmak için gözünü açmak; birdenbire veya istemeden görmek

anlamında gözünü ilişmek deyimini kullanılır.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

14. Aşağıda “varmak” sözcüğünün cümlede kullanımları ve anlamları verilmiştir.

Cümleler	Anlamları
Sadece bir çantayla özgürlüğün tadına varmak isteyenlerdendi.	I. Acımadan, çekinmeden yapmak.
Gözümüz, kırkına vardıktan sonra değil farkına vardıktan sonra açılır.	II. Belli bir duruma veya düzeye gelmek.
Dilin vardı mı yapılanlar karşısında tüm bunları söylemeye?	III. Bir şeyi iyice anlamak veya duymak.
Fırtınada hangi limana varacağını bilmelidir gemici.	IV. Erişilmek istenen yere ayak basmak, ulaşmak.

Numaralanmış anlamlardan hangilerinin yerleri değiştirilirse tablo doğru olur?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

15. • Gelebilecek her türlü zararı ve tehlikeyi önceden kabul etmek

- İçinden çıkılması güç bir durumda olmak
- Gereken önemi vermemek

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamalardan herhangi birini karşılayan deyim kullanılmamıştır?

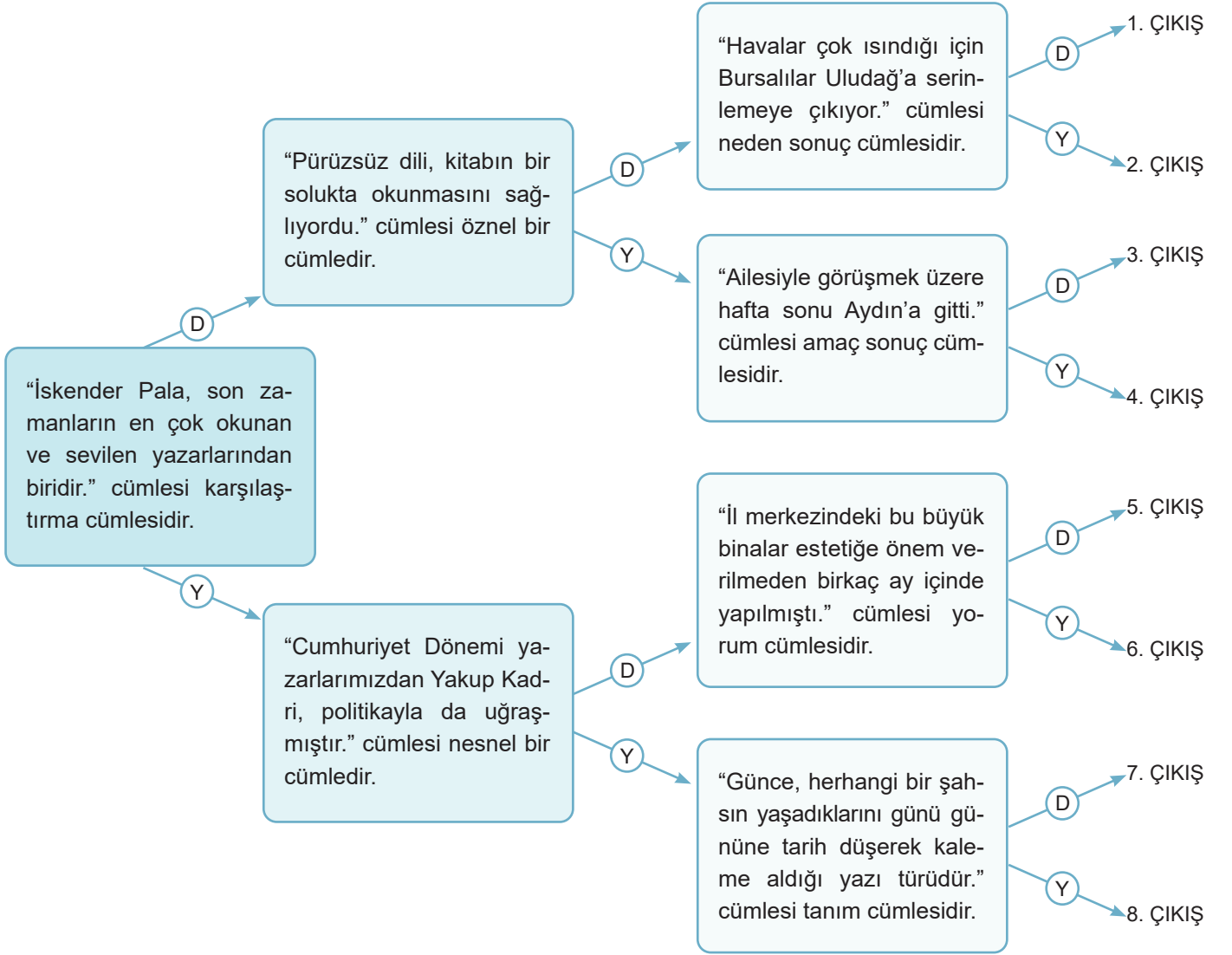
- A) Aynı gün bir batağa saplanmak üzereyken duygularının yeniden doğuşuna şahit olur.
B) Sanatçının ana amacı bize bir şeyler söylemek değil, bir şeyler telkin etmektir.
C) Meşgul insanlar ufak tefek problemleri sık sık göz ardı etmek zorunda kalır.
D) Toptan düş kırıklığına uğramaktansa ufak bir üzüntüyü göze almak yeğdir.

16. Deyimler, bir olayı ya da durumu etkileyici bir şekilde anlatmak için kullanılan söz gruplarıdır. Örneğin “itimat telkin etmek” anlamında _____, “görmemiş gibi yapmak, farkında değilmişçesine davranmak” anlamında _____, “bir şeyin değerini veya ününü azaltacak işler yapmak” anlamında _____ deyimini kullanılır.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) gölge düşürmek
B) gözden çıkarmak
C) güven vermek
D) görmezden gelmek

17. Aşağıdaki cümleler ve bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" oku yönünde ilerleyiniz. Hangi çıkışa ulaştığınızı işaretleyiniz.

Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere **neden-sonuç (sebeup-sonuç) cümleleri**, eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiğinin belirtildiği cümlelere **amaç-sonuç cümleleri**, bir yargının gerçekleşmesinin başka bir yargıya bağlı olduğunu belirten cümlelere de **koşul (şart) cümleleri** denir.

Aşağıdaki yapbozlar karışık olarak verilmiştir. Yapbozları anlamlarına göre birleştirerek altlarındaki boşluğa anlam ilişkisini (neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul) yazınız.

I. Yaz geldi diye ____

(.....)

a) köy yolları kapanmaya başladı.

II. Akşam baban gelsin ____

(.....)

b) yalın bir dil kullanmış.

III. Yeter ki sınıfını geç ____

(.....)

c) karıncalar yuvalarından çıktı.

IV. Her şeyin daha güzel olması için ____

(.....)

ç) ev harabeye dönmüştü.

V. Karın yağmasıyla ____

(.....)

d) alışverişe çıkarız.

VI. Uykunu alırsan ____

(.....)

e) çalışmalar yapılıyor.

VII. Gençleri kitapla buluşturmak için ____

(.....)

f) çalışıyorum.

VIII. Şair, şiirinde herkes anlayabilsin diye ____

(.....)

g) dinç bir şekilde uyanırsın.

IX. Bakımsızlıktan ____

(.....)

h) istediğin bilgisayarı alırım.

19. Aşağıdaki tabloda yer alan cümlelerin ifade ettikleri duyguyu örnekteki gibi karşısına yazınız.

[Yakınma (Şikâyet), Hayıflanma, Küçümseme, Pişmanlık, Sitem, Endişe (Kaygı), Sevinç, Şaşırma, Üzüntü, Özlem (Hasret)]

I. Çocukken bu tepelerde ne güzel kayardık.	Özlem (Hasret)
II. Bunca yıldır bir kerecik olsun erken gelemedi.	-----
III. O kadar çalıştım, ya süre yetmezse ne yaparım!	-----
IV. Kitap okumaya lisede değil ilkokulda başlamalıydım.	-----
V. Olur şey değil, bu mevsimde kar yağıyor.	-----
VI. Bu çalışmayla doktor olacakmış.	-----
VII. En yakın arkadaşım da köyden gidiyor.	-----
VIII. Bu bereketli topraklarda yapılaşmaya izin vermemeliydik.	-----
IX. Yaşasın, yarın hep birlikte babaannelere gideceğiz.	-----
X. Geçen pazar Anneler Günü'ydü; bekledim, gelmediniz.	-----

20. (I) Vaktiyle binlerce yılanın yaşadığı bir mağaraya yanlışlıkla giren bir adam, yılanlar tarafından yakalanıp padişahları Şahmeran'a götürülür. (II) Adam Şahmeran'a kendisini öldürmemesi için yalvarır. (III) Şahmeran adama canını bağışlayacağını ancak kendisini buradan çıkaramayacağını söyler. (IV) Orada kaldığı günler boyunca adama çok iyi davranılır, adamın tüm ihtiyaçları karşılanır ve bir dediği iki edilmez. (V) Ne kadar rahat da olsa gerçek dünyadan uzak bir mağarada süren bu hayattan sıkılan adam bir gün yeryüzüne dönmek için Şahmeran'dan izin ister.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlam ilişkisi bakımından özdeştir?

- A) I ve III B) II ve V C) III ve IV D) IV ve V

21. • Çok yavaş hareket etmeseydin uçağa yetişebilirdik.
• Öğretmenin anlattıklarını keşke defterime yazsaydım.
• Bu da yemek mi, ben daha iyisini yaparım.

Bu cümlelerde aşağıdaki duygulardan hangisi yoktur?

- A) Pişmanlık B) Küçümseme C) Yakınma D) Sitem

22. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanılarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargılara ön yargı denir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi "ön yargı" bildirir?

- A) Korkularıyla başa çıkmayı öğrendiği için eskisinden daha cesur adımlar atmalı.
- B) Ablası çok başarılı bir öğrenci olduğu için o da okulda iyi bir derece yapacak.
- C) Tüm sınıfın oyunu aldığı için bu seçimin sonunda kesinlikle başkan olacak.
- D) İstanbul-Kars arası 1436 km olduğu için dönüşte hava yolunu tercih edebilir.

23. Eylemin hangi amaçla yapıldığını bildiren cümlelere amaç sonuç cümlesi, eylemin yapılış sebebini bildiren cümlelere neden sonuç cümlesi, eylemin gerçekleşmesini bir şarta bağlayan cümlelere de koşul cümlesi denir.

Aşağıdakilerden hangisi açıklaması verilen cümle türlerinden birine örnek olamaz?

- A) Önümüzdeki beş gün içerisinde yapılması planlanan turnuvalar sağanak yağmur ve fırtına yüzünden önce ertelendi, daha sonra iptal edildi.
- B) Gizem ve arkadaşları bazı misafirleriyle birlikte 2020 yılının Haziran ayında Antalya'da açık havada düzenlenecek buluşmaya katılmak üzere bir araya gelecekler.
- C) Öğleden evvel saat on birde Kadıköy'den Köprü'ye hareket eden vapurun güvertesinde iki genç yan yana oturmuş konuşuyordu.
- D) Belediye Komisyonu fuarın sergileneceği binaya ait plan tasarılarını yeterince etkileyici bulmazsa başvuruların tamamını reddedecek.

24. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aşamalı bir durum söz konusudur?**

- A) Bu çiçekler güneşin sulanırca istenilen boya ulaşır.
- B) Birdenbire karşımda onu görünce şaşırımdım.
- C) Rüzgâr, bu gece şiddetini gitgide artıracak.
- D) Bu sene buğday hasadı havalardan dolayı iyice gecikti.

25. I. onların hayal gücünü geliştirdiğine dair
II. bu amaca hizmet eden masal atölyelerinin de
III. ebeveynlerin çocuklarına okudukları masalların
IV. birçok araştırmanın yanı sıra
V. son zamanlarda arttığını söyleyebiliriz

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

26. Çocuklara babalarının yeteneklerine göre değil kendi yeteneklerine göre meslek bulmak gerekir.

Aşağıdaki yargılardan hangisi verilen cümleyle çelişir?

- A) Çocuklar doğru meslek seçebilmeleri için kendi ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre yönlendirilmelidir.
B) Kültürümüzde nesiller boyu süregelen zanaatkarların işleri onların öz çocukları tarafından devam ettirilmelidir.
C) Kişi ancak sevdiği ve kabiliyetli olduğu mesleği seçerse hem kendine hem de topluma faydalı bir birey olabilir.
D) Meslek, insanın tüm yaşamını şekillendiren bir olgudur bu yüzden herkes karakterine uygun meslek seçmelidir.

27. I. İyi bir okur olmanın yolu, her şeyi okumaktan değil seçkin eserleri okumaktan geçer.

II. Çok okuyan insan bir süre sonra okuduklarını nitelik olarak ayırt etmeye başlar.

III. Okuduklarından dersler çıkaran insan, iyi bir okur olma yolunda adım adım ilerler.

IV. Okuduğu eserlerin kalitesini algılayabilmek, çok okuyan kişilerin özelliğidir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

28. Aşağıda yer alan tablodaki her satıra ve her sütuna "amaç – neden – koşul sonuç" örnek cümleleri yazılacaktır. Her sütun ve satırda farklı anlam ilgisi taşıyan örnekler yer alacaktır.

	1	2	3
A	Soğukta üşümeyeyim diye yün kazak aldım.	Yaratılanı hoş gördük, Yaradan'dan ötürü.	Temiz bir çevre istiyorsan yerlere çöp atmamalısın.
B	Yemeğini bitirdiyse sofradan kalkabilirsin.	?	İş dolayısıyla Bursa'dan Aydın'a taşınmışlar.
C	?	Parka gidebilirsin ancak vaktinde dönmelisin.	Seni görmek için buralara kadar geldim.

Tabloda boş bırakılan B2 ile C1 boşluklarına hangi örnek cümleler gelmelidir?

	C1	B2
A	Mutfak alışverişi için markete gitti.	Dedesini elinde oyuncakla geldiği için torunu çok sevinmişti.
B	Sabah erken kalkacağı için saatin alarmini kurdu.	Derenin taşması ile köy sular altında kaldı.
C	Salonun perdelerini değiştirdi çünkü tüller yıpranmıştı.	İngilizcemi geliştirmek için dil kursuna yazıldım.
D	Para kazan ki kimseye muhtaç olmayasın.	Hayatı boyunca yalnız ailesi için çabaladı.

29. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Çam ağaçlarının iç ferahlatan kokusunu içine çekerek yürümeye devam etmişti.
- B) Yolculuk önce seni sözsüz bırakır, sonra da iyi bir hikâye anlatıcısına dönüştürür.
- C) Kadın; çocuğu gördüğünde ne yapacağını şaşırılmış, dizleri titremeye başlamıştı.
- D) İnsanoğlunun hikâyeye ilgi duyması ve onu sevmesinin en önemli sebebi meraktır.

30. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yay ayaç içerisindeki anlam özelliği ile ilişkilendirilemez?

- A) Adını şair ve oyun yazarı olarak duyurmuş bir sanatçının, ellisine merdiven dayadığında roman yazmasının onda bir heyecan yaratmayacağını tahmin ediyorum. (varsayım)
- B) O yıl çıkmış olan telif romanları farklı kaynaklardan taradığımda gördüm ki "Aşıklar Yolunun Yolcuları" birçoğundan daha iyi bir roman. (karşılaştırma)
- C) Halis bir edebiyatçının elinden yeni çıkmış olan bu roman, en kötü ihtimalle ortalamayı tutturmuştur. (ön yargı)
- D) Halit Fahri Ozansoy'un, kalabalık bir şahıs kadrosuna sahip romanında, her karakteri başarıyla yansıtabildiğini söylemek bence mümkün değil. (değerlendirme)

31.

Canan Dağdeviren 1985 yılında doğmuş, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmış Türk fizik mühendisidir.

Dağdeviren, Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.

Bu cümlelerin anlamca en doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk fizik mühendisi olan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışarak Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilmiştir.
- B) İnsanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmış olan, 1985 doğumlu Türk fizik mühendisi Canan Dağdeviren, Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.
- C) 1985 yılında doğan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmalar yaptığı için Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.
- D) Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk fizik mühendisi olan Canan Dağdeviren, 1985 yılında doğmuş ve insanın iç organlarının hareketlerini enerjiye dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmıştır.

32. Aşağıda Neşet Ertaş ile ilgili bilgilerden hangisi yay ayraç içinde verilen özelliklerle ilgili değildir?

- A) Abdallık kültürünün en önemli temsilcilerinden Neşet Ertaş, yaşamı boyunca yaklaşık 400 plak ve birçok kasete imzasını atmıştır. (üretkenlik)
- B) Kendisine teklif edilen "Devlet Sanatçısı" unvanını, "Hepimiz bu devletin sanatçısı." diyerek kabul etmemiştir. (alçak gönüllülük)
- C) Gelenekten gelen türkülerini kendine has üslubuyla icra eden Neşet Ertaş "Bozkırın Tezenesi, Türkülerin Babası" lakaplarıyla da biliniyor. (özgünlük)
- D) Neşet Ertaş, UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi Türkiye Ulusal Envanteri"ne alınarak "Yaşayan İnsan Hazinesi" kabul edildi. (ulusallık)

33. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde öznel anlatıma başvurulmuştur?

- A) Türkiye'nin en özel turizm merkezlerinden olan Kültepe Kaniş-Karum Ören Yeri'nde kazı ve restorasyon çalışmaları, 1948 yılından beri titizlikle yürütülüyor.
- B) Hititlerin Anadolu'da kurduğu ilk kentin kalıntısı olan höyük ve onu saran Karum'dan oluşan Kültepe Ören Yeri'nde yönetim binaları, dinî yapılar, ev ve dükkânlar ile atölye kalıntıları yer almaktadır.
- C) Kültepe'de bulunan sarayın sadece bir köşesinde kazı çalışması yürütülüyor ve bu kazı çalışmalarının yaklaşık 15 yılda tamamlanması düşünülüyor.
- D) Kazı çalışmalarının amacı, o dönemin bütün organik ve inorganik malzemelerini bulmak ve bunlardan yola çıkarak Kültepe'nin, Kayseri'nin ya da Anadolu'nun yaşantısına ilişkin veri toplamaktır.

34. Bir edebiyat ya da sanat eserini her yönüyle değerlendirmek için yazılan yazı türüne **eleştiri denir.**

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir eleştiri örneğidir?

- A) Toplum olarak bir değişim içerisindeyiz. Elbette, her değişim olumlu olmuyor. Geçmişten gelen hoşgörü toplumu niteliğimizi yitiriyoruz. İnsanlarda çabuk öfkelenme, tahammülsüzlük gibi kısa zamanda bile olumsuz etkilerini görebildiğimiz özellikler baş gösteriyor. İşin daha da üzücü yanı, farklı yaş gruplarında da benzer davranışlar sıkça gözlemlenebiliyor.
- B) Türkiye'de 2019 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müze ve ören yerlerini ziyaret edenlerin sayısı, bir önceki yıla göre %24,4 artarak 35 milyon 48 bin 417 olmuştur. Kültür ve sanat alanında bunun gibi gelişmeler, oldukça sevindiricidir. Müze ve ören yerleri; bir taraftan yaşayarak öğrenme fırsatı sağlarken bir taraftan da tarih bilinci, sanat zevki ve estetik duyguların gelişmesinde önemli rol oynar.
- C) Doğu Karadeniz'de evler coğrafi yapı gereği genellikle yamaçlarda, dağınık şekilde, çoğu zaman aile içi birkaç evlik gruplar hâlinde konumlanır. Yamaçlara ve tepelere serpilmiş, orman ve yeşille bütünleşmiş birkaç evden oluşan yerleşmeler hatta bazen tekil olan bu konutlar güzel manzaralar ortaya çıkarır. Evlere ulaşım hayli zordur. Genellikle dar ve dolambaçlı patikalardan yürümek eve ulaşmanın tek yoludur.
- D) Mona Lisa tablosu niçin bu kadar ilgi çekmekte? Birçokları, bunu gizemli gülüşüne bağlıyor. Aslında dikkatli incelendiğinde gülüşün gerçek bir gülüş olmadığı görülmekte. Gizemli gülüş izleyicinin bakış açısına göre mutluluğu veya üzüncü yansıtır. Ressam bu etkiyi tabii ki bilerek yaratmıştır. Mona Lisa'nın dudaklarına ve ağız çevresine dikkatlice baktığınız zaman kenarlarının hiç de belirgin çizilmediğini görürsünüz.

35.

Felsefe eğitiminin temel amaçlarından biri, problemleri fark edebilen bilinçli bireyler yetiştirmektir. Bunun yanı sıra olan bitene ön yargısız bakma, bağımsız düşünme ve doğru değerlendirmeye zemin hazırlamaktır. Çağımızda öğrenen tarafından alınıp kabul edilen bilgi değil, öğrenenin bilgiden nasıl bir anlam çıkardığı önem taşır. Çocuk filozoflar değil düşünen çocuklar yetiştirebilmek, çocuklarda merak duygusunu yaşatabilmek, felsefe tarihi yerine felsefeyi somut deneyimlere dayandırmak ve gelişim psikolojisi verilerini göz ardı etmemek çocuklarla felsefenin önemli noktalarını oluşturmaktadır.

Bu metnin türüyle özdeş olan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyun insan doğasında var olan ve erken gelişim dönemlerinden itibaren insanların fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerinde rol alan önemli deneyimleme etkinlikleridir. Oyunlaştırma, oyunsal düşünme ve oyun bileşenlerinin normalde oyunsallık içermeyen durum veya içeriklerle kullanılmasını ifade etmektedir.
- B) İnsan imtihan olmadığı her şey hakkında çok rahat konuşabilmekte ve yorum yapabilmektedir. Bu, insanın yaradılışındaki bencilliğindedir. Açlık da bu imtihanlar içinde yerini hâllice almış bir duygudur.
- C) Gece korku vaktidir. Göz artık vazifesini yapamadığı için yanlış şeyler görmeye başlar. Her gölge oyunu, her ot titreyişi, her yaprak kıvıldaışı bir düşman hissini verir. Sinirlerin diken diken olduğu bu karanlık saatlerde hayvanların birçoğu için toplanmaktan, tünemekten veya ine çekilip uzanmaktan ve yatmaktan başka yapacak bir iş yoktur.
- D) Kedibağıracağı çiçekleriyle bezeli yoldan geçmeyeli uzunca bir vakit olmuştu. O zaman hayalleri, umutları, geleceğe dair inançları bambaşkaydı. İşte şuracıkta, şu iri taşın üzerinde, Sıdika ile oturur Hülya'yı beklerler; o, asma bezeli merdivenleri sekerek inerken "Yine geç kaldın ama." derlerdi.

36. Köroğlu hikâyelerinin hâlâ anlatıldığı Bolu'da, Köroğlu Dağı'na bakan Karadoğan Yaylası'na zorlu bir yolculuktan sonra tırmandığımızda herkesin yayladan çekilmiş olduğunu gördük. İsviçre'yi fotoğraflamış biri olarak iki coğrafya arasındaki benzerlik yine de şaşırttı beni. Sedef gibi tüyleriyle yayla evleri arasında salınan Ankara keçilerini görünce buldukları kayalıklara doğru yürüdük. Ardından karşıdan elinde değneğiyle bize doğru gelen yaşlı çobanı gördük. Tek başına, keçi sürüsüyle birlikte bu vahşi doğada yaşıyordu. Geceleri köpeğinin onu koruduğunu, oğlakları oğlunun sattığını, yalnızlığın dertlerini anlattı. Daha bir on gün kadar dağın bu yamacında kalacaktı. Bizim yalnızca fotoğraf çekmek için yaylaya kadar tırmanmamızı bir türlü anlamıyor, bizi getiren Orman İşletmesinin aracına bakarak kim olduğumuzu anlamaya çalışıyordu. Biz, objektiften dünyaya bakarken o, bir taşta oturdu ve bizi izledi. Sonra arabamıza binip bayır inmeye başladığımızda tuhaf bulduğunu belli eden bakışlarıyla hâlâ bizi izliyordu.

Bu metinle ilgili,

- I. Anlatılanlar hayal ürünü değil, gerçektir.
II. Düşünceler okuyucuyla konuşuluyormuş gibi ifade edilmiştir.
III. Günlük olaylar üzerine görüşler dile getirilmiştir.
IV. Bir gözleme dayanan bilgiler ilgi çekici şekilde sunulmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve III D) I, II ve IV

37. Aşağıdaki dizelerde geçen söz sanatlarını belirleyerek dizelerin karşısındaki boşluklara yazınız.

Hem yazarım hem çizerim
Dünya ucumda bilirim
Dost ellerde çok güzelim
Sevgiyle hep yazarım...

I.

Ağaç, çok sevdi çocuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

II.

Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür
Bu hasretlik beni dahi çürütür
Bana sıla da bir gurbet il de bir

III.

38.

Tezat: Birbirine karşıt olan durum, kavram ve fikirlerin bir arada kullanılmasıdır.

Abartma: Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermektir.

Kişileştirme: İnsan dışındaki varlıklara insana özgü özelliklerin verilmesidir.

Benzetme: Anlatımı kuvvetlendirmek için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesidir.

	A		B
1	Açılır başka hayatlara Evlerin gözleri pencereler.	←	Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın? Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın
2	Nice güller açtı bu bahçede Niceleri bir bir solarken.	→	Yükseğinde büyük namlı karın var, Alçağında mor sümbüllü bağıın var.
3	Dertlidir dağ, dumanını savurur, Hâlden anlar, bulutları avutur.	↔	Bizim de kalbimizi kımıldatır yerinden Toprağa diz vuruşu dağ gibi zeybeğin.
4	Deniz mürekkep olsa Yazılmaz benim derdim.	↕	Bütün kusurumu toprak gizliyor. Merhem çalıp yaralarım düzlüyor.

A ve B sütunlarında aynı söz sanatının kullanıldığı dizelerin sayı ve sembollerini eşleştirerek aşağıdaki kutucuklara yazınız.

--	--	--	--

39.

Bilgi

Tezat (karşıtlık): Bir cümle ya da mısradaki karşıtlık ifade eden durumların kullanılmasıdır.

Benzetme (teşbih): Aralarında ortak özellik bulunan iki varlık ya da kavramdan güçlü olanın zayıf olana benzetilmesi ile ortaya çıkan sanattir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde açıklaması yapılan sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Beni hor görme kardeşim,
Sen altınsın ben tunç muyum?
- B) İçimde kar donar, buzlar tutuşur,
Yağan ateş midir, kar mıdır bilmem.
- C) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını,
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını.
- D) Ay suda bestelerken en güzel şarkısını
Küreklerim de suya en derin şiiri yazdı.

40.

Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

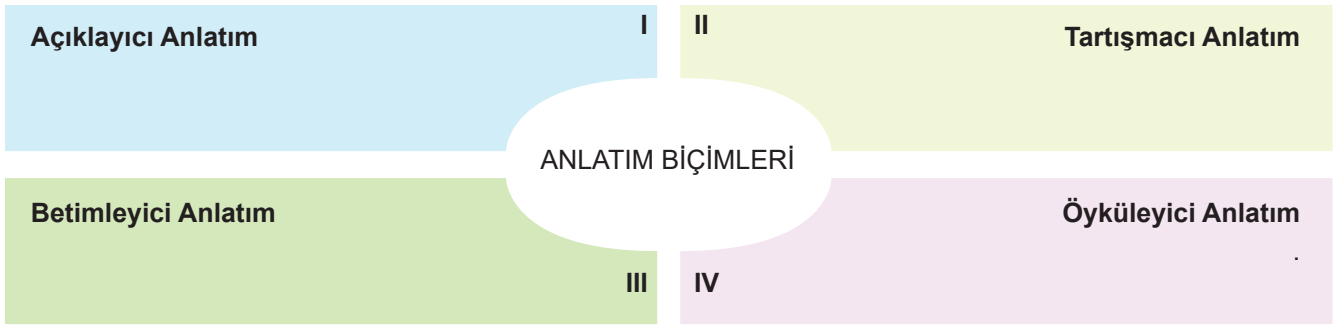
Köylüler elinde balta yine yollarda
Yine kırpacaklar yemyeşil etekleri
Ve dağlar birden:
-Eteğimdeki ağaçlara dokunmayın, der.
Köylüler utanır, büzülür...

Ne gelirse onlardan gelir bana
Çalışma gücü yaşama direnci
Mutluluk gibi kazanılması zor
Mutluluk gibi yitirilmesi kolay

Bu şiirlerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Benzetme B) Karşıtlık C) Abartma D) Konuşturma

41.

Aşağıdaki metinlerde kullanılan anlatım biçimlerini yanındaki boşluğa numarasını yazarak belirtiniz.

- a) Üstüme ceketimi giydim ve muhtarı karşılamaya çıktım. Arabaya yeni takılmış iki iyi kara atı, iyi giyinen arabacıyı, arabada yatarak gelen, tamamen Avrupalı gibi giyinen altın gözlüklü adamı görüp önce çok endişelendim ama bir anda işin rengi değişti. Gördüğüme inanmadım, güleyim mi ağlayayım mı bilemedim. (_ _ _)
- b) Kimi şair ve yazarlar, yazdıklarını anlayabilmek için okurların çaba harcamasını, zorlanmasını isterler. Bence bu, kendini beğenmişliktir. Yazdıklarımı anlayabilmek için okur zorlanacağına, onları anlatabilmek için ben zorlanmalıyım. Bence okur; bir kitabı, bir yazıyı okurken salt anlamak için değil, okuyup anladıktan sonra birtakım sonuçlar çıkarabilmek için çaba harcamalıdır. (_ _ _)
- c) Başımızın üstünde her zaman yeşil, iğne yapraklı dallardan örülü bir çatı var. Dallar öylesine sık ki güneş ışığı aşağıya süzülemez bile. Ormanın içine doğru kilometrelerce uzayıp giden toprak bir yol... Çevredeki çiçeklerin insanı bayıltan kokusu ve kuşların tatlı nağmeleri... (_ _ _)
- ç) Eylülde Kaçkarların çevresinde “kestane karası fırtınası” gelip çatar. Kestanelerin dökülme zamanıdır artık. Yöre insanı için kestanenin hem meyvesi hem de kerestesi çok değerlidir. Çünkü evlerin özellikle dış cephesi bu ağaçtan yapılır. (_ _ _)
- d) Bu sabah semaver kokusuyla uyandı. Pencereyi ardına kadar açıp bahçedeki mor sümbüllere, al güllere “Günaydın!” dedi. Yağmur kokan havadan derin bir nefes çekti. Sıcacık bir bardak çay ve biraz taze peynire kavuşmak ümidiyle mutfağa girdi. (_ _ _)
- e) Kulübenin ardında iki katlı, yaşlı bir bina vardır. Bir bırakılmışlık duygusu taşır, lodosun eskittiği yüzünde yağmur izi... Gençliğine doyamamıştır. Alt katında kimi işlemezdükânlar, üst katında ise küçük bir sahil lokantası... Sanki dekorunu ve yemeklerini yıllardır hiç değiştirmemiş bir sahil lokantası... (_ _ _)
- f) İnsan, düşünen bir varlıktır. Sokrates, “Düşünmek, ruhun kendi kendisiyle konuşmasıdır.” der. İç konuşmalarımızla kendimizi motive edip güçlendirebileceğimiz gibi, zihnimizle çaresizliğin örümcek ağlarını da örebiliriz. Araştırmalara göre aklımızdan günde ortalama 60.000 ile 80.000 arasında düşünce geçmektedir. (_ _ _)
- g) Sinemanın olanaklarının edebiyattan daha üstün olduğunu söyleyenler var. Hâlbuki ne kadar başarılı da olsa sinemanın olanakları sınırlıdır. Etkileme gücü, yansıtabileceği gerçekler görülenden öteyi pek aşamaz. Bir Hugo’yu, bir Proust’u, bir Hemingway’i okumak başkadır, ne kadar mükemmel olsa da onların eserlerinden yola çıkılarak yapılan bir filmi seyretmek başka. (_ _ _)

42. Aşağıdaki şiirin temasını ve ana duygusunu yanda verilen kutucukların içine yazınız.

Vatanını, milletini seversen
Beyanı doğru ver, öde vergini
Helal kazanıp da yemek istersen
Beyanı doğru ver, öde vergini.

Okullar yapıp ilim okunsun
Âlimler yetişip ülkem kalkınsın
Dilersen benim de faydam dokunsun
Beyanı doğru ver, öde vergini.

Sen de koy kalenin burcuna bir taş
Teknik alanlarda oluyor savaş
Olmak istiyorsan örnek vatandaş;
Beyanı doğru ver, öde vergini.

TEMASI

ŞİİRİN

ANA DUYGUSU

43. Aşağıdaki metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını tespit ederek boş bırakılan yerlere yazınız.

I. Söz, fikirlere ve hislere vücut bulma imkânı veren bir vasıttır. Sürüncemede kalmaz. Bir ateşi söndüren su olmanın yanında, ateşten gömlekleri giymeye de sebebiyet verebilir. (.....)

II. Susmak, kalbin sözüne fırsat tanımak; sevmek, ruhun yorgunluğunu azaltmak demektir. Bu durumda "Sev de neyi seversen sev." ifadesi ne kadar çirkinse, "Her daim susmak lazımdır." ifadesi de o denli çirkin geliyor bana. Elbette cümleler, ruh hâlimizi tepetaklak edecek tahrip gücüne sahip, son derece yıkıcı ve etkili araçlardır. Fakat ruh bir kelimeyle felakete sürüklenebileceği gibi, yine bir kelimeyle felaket çukurlarından kurtulabilir. Çare, cümlelerin ötelerindeki manayı yakalayabilmektedir. (.....)

III. Düşüncelerimiz her daim öndedir kelimelerimizden. Söylediklerimiz buz dağının görünen kısmı, söylemediklerimizse ortaya çıkmak için çırpınan bir hakikat kırıntısı... Dudaklarımızdan dökülen hecelerin fikirlere yetişemesi gibi, zihnimiz de kalbin hissettiklerine yetişemez çoğu zaman. İnsanı dakika dakika öldüren de budur, aldığı nefeslerden utandıran da! (.....)

IV. İnsan, hiç kimseye söylemediklerinden oluşur. Elbette bize dair en sahici özellikler gizli olanlardır. Pek çok kez sustuklarında saklanır insan. Sığırın sükûnetin başköşesine ve anlamaz nelerin geçip gittiğini. Hislerle sözler arasındaki mesafe, kendisinden kaçmakta olan insanın en açık ifadesidir. (.....)

V. Gizlendikçe başa bela açan bir hastalıktır duygular. İnsan bastırıldığı duygunun esaretindeki tutsaktır. Ruhun yorulmasına en çok sebebiyet veren bu durumdur. Bu yorgunluk, aciz bir beden yorgunluğuna benzemeyecek, uykuyla yahut herhangi bir dinlenmenin etkisiyle geçmesi beklenmeyecektir. (.....)

44. Aşağıdaki dizelerin ana duygusunu belirleyerek karşısındaki boşluklara yazınız.

Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemiz ise gönlün
Hele kar gibiye alın.

I.

Gözümde tüter damların,
Sakız dolu çamların,
Türkü söyler akşamların,
Bana kendi sesim gelir.

II.

Elbet bir gün, bütün çiçekler beyaz açar
Hür ve mesut bir şarkı hâlinde
Penceremizden uzanır nur.
İstedğimiz şeklinde doğar gün.

III.

Mavi yaz akşamları, patikalarda dalgın,
Gideceğim, sürüne sürüne buğdaylara.
Ayaklarımda ıslaklığı küçük otların;
Yıkasın, bırakacağım başımı rüzgâra.

IV.

Beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın
Denizler ortasında bak yelkensiz bıraktın
Öylesine yıktın ki bütün inançlarımı;
Beni bensiz bıraktın, beniz sensiz bıraktın.

V.

45. Aşağıdaki metinlerde anlatımın kaçınıcı kişi ağızından yapıldığını boş bırakılan yerlere yazınız.

a) Bugüne kadar kendisini yakından tanıma fırsatı bulamamıştım. Bizim tarlanın alt yanında, Havuzyeri denilen göçükler arasında hayvan güderken karşılaştım onunla. Önünde yirmi kadar inek, dana cinsi sığır sürüsü vardı. Yanında da birkaç tane yedi sekiz yaşlarında çocuk... Zaman zaman çocuklara talimat veriyordu.

b) Gök çamaşırları alta, beyaz çamaşırları üste gelecek şekilde esvap taşının üzerine kat kat döşediler. Her katın arasına bolca çamaşır kili serptiler. Tahtadan yapılmış tokaçlarla çamaşırları tokaçlamaya başladılar. Birden fazla tokaç sesi uzaklardan kulağa müzik ritmi gibi geliyordu.

c) Günlerden bir gün, Yalınkat Ana'nın evinin önünde aşırı bir kalabalık toplanmıştı. Ekmek pişirilen fırının bacasından sokağı kaplayan kesif bir duman yükseliyordu. Komşulardan bazıları kapıyı kırarcasına tokmaklıyorlardı. Fakat içeriden hiç kimse ses vermiyordu. Mahallenin sevilen sayılan kişisi Abdurrezzak amca ikindi namazını eda için Camii Kebir'e gidiyordu.

ç) Beş arkadaş, sabahleyin yola çıktık. Bu beş arkadaşın içinde bir tane Arnavut vardı. O okumuş biri idi. Haritadan, dağdan, yönden anlarmış. O ne yana dediyse biz o yana doğru gittik. Çöllerde karşılaştığımız deve çobanlarından, kervanlardan, çadırlardan, köylerden yardım uma uma gittik.

46. Aşağıdaki metinlerde anlatıcıyı belirleyerek nasıl belirlediğinizi açıklayınız.

A
Dalgalar çılgınlığı arttırmak için başka bir şey yapmadılar. Sular suları, saatler saatleri kovalıyordu. Meroz daha fazla düşünemedi... Coşkun suların ortasına atıldı. Çetin bir uğraşmadan sonra suları yendi. Karşı kıyıya geçince yürüyüşünü hızlandırmaya başladı.

Anlatıcı

B
Evin ırmağa bakan yüzüne bir pencere açılmıştı. Karanfilleri onun önüne koyardık. Sabah uyandığında, pencereden sızan güneş gözlerimi kamaştırır; ortalığı nefis bir karanfil kokusu kaplardı.

Anlatıcı

47. Ben gerçek şiire ulaşmanın yöntemlerinin belli olduğuna inananlardanım. Bunlardan ilki yetenek, ikincisi çok çalışma, üçüncüsü de usta şairleri çok iyi anlamaktır. Bu sıralama takip edildiğinde güzel şiir, o aydınlık yüzünü size gösterecektir.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Şairlik, birçok niteliğin yanı sıra kabiliyet de gerektiren bir meslektir.
- B) Başarılı bir şiirin ölçütü hiçbir şiire benzememesi yani özgünlüğüdür.
- C) Güzel şiir yazmayı isteyenler, bunun için oldukça fazla gayret göstermelidir.
- D) Şiir yazmaya gönül vermiş kişiler bu alanda kendisinden önceki şairlerin ayak izlerini sürmelidir.

48. İnsanoğlu yarın düşüncesiyle yaşayan varlıktır. Hiçbir zaman şimdiyi yaşayamaz. Söz gelimi tüm yolculuklarında kafası hep gideceği yeredir; böylece yolculukta geçen zaman güme gider, yaşanmaz. Oysaki hayatı elden kaçırmamak için, ne olacağı belli olmayan gelecekte yaşamak yerine anın tadını çıkarmak gerekir.

Bu metnin ana fikriyle özdeş olan dizeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dört bir yana dağılmış anıları toplarken
Geçiverdi yaşanmaya amade bir hayat
Sükût dizginledi göğe eren figanımızı
Bağı çözüldü dizlerimizin, geçti hayat!
- B) Ömür dediğin üç gündür
Dün geldi geçti, yarın meçhuldür
O hâlde ömür dediğin bir gündür
O da bugündür.
- C) Her gün bir yerden göçmek ne iyi
Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak ne hoş
- D) Hiç olmazsa unutmamak isterdim
Eski geceler, sevdiklerimle dolu odalar
Yalnız bırakmayın beni hatıralar
Az yanımda kal çocukluğum
Temiz yürekli uysal çocukluğum

49. Eski dünya kültürlerinde birbirinden değişik sayma sistemleri kullanılmıştır. Ne var ki hiçbirinde sıfır rakamı yoktur. Sıfır gerçekte çok önemlidir ve onun keşfiyle birlikte matematik çok kolaylaşmıştır. Hindistan'da MS 7. yüzyılda keşfedilen sıfır, önceleri noktayla gösterilmiştir. Zamanla noktanın yerini çember almıştır. Arap matematikçiler de bu sistemi benimsemiş ve matematiğe büyük katkılarda bulunmuşlardır. 1200 yılı dolaylarında ünlü İtalyan matematikçi Fibonacci, sıfırı Avrupa'ya tanıtmıştır. Sıfırlı onluk sayma sistemi yüzlerce yıl içinde bütün dünyaya yayılmıştır.

Bu parçada sıfırla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Matematiğe sunduğu katkıya
- B) Tanınmasında katkısı olanlara
- C) Gösteriminin zaman içindeki değişimine
- D) Olmaması durumunda yaşanacak karmaşıklığa

50. (I) Sıkıldığı zamanlarda çıkıp incir ağaçlarının arasında dolaşmayı çok sever. (II) Dallarını göğe doğru uzanan elleri anımsatan incir ağaçlarına içi huzur dolu bakarak gülümser. (III) Ağaçlarla birlikte o da ellerini göğe uzatır, yüreğini daraltan her ne varsa dışarı atmak için dua eder. (IV) İncir ağaçlarında ferahlığı bulur, eve âdeta yenilenmiş döner.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yargı gerekçesiyle verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

51. Plaka; ülkemizde ve dünyada otomobil, otobüs, kamyonet, kamyon, taksi ve motosiklet gibi taşıtlara verilen numara ve harflerdir. İlk olarak 1893 yılında Fransa'da kullanılmaya başlanmıştır. O dönemde, 30 km'den fazla hız yapan tüm motorlu araçlara üzerinde araç sahibinin adı, adresi ve ruhsat numarası yazılı plaka şartı konulmuştur. Ulaşım ağlarının genişleyip motorlu taşıt sayısının artması ve çeşitlenmesiyle tüm dünyada kullanımı yaygınlaşmış ve belirli kurallarla resmîyet kazanmıştır. Her ülkenin kendine ait bir plaka sistemi vardır ve bu sistemlerde eskisi kadar detaylı bilgi bulunmamaktadır. Türkiye'de ilk iki sayı, plakanın kayıtlı olduğu şehrin kodudur.

Bu parçadan plaka ile ilgili;

- I. İlk kullanılmaya başladığı zamanlar daha ayrıntılı bilgiler içermekteydi.
- II. Plaka kullanımı yaygınlaştıkça ulaşım da gelişmiş ve çeşitlenmiştir.
- III. Ülkemize ait bir plakanın uluslararası geçerliliği bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

52. Arjantin’de çocuk kitapları yayımlayan bir yayınevi, toprağa gömüldüğünde tekrar ağaç olan “ekilebilir” bir kitap üretti. “Babam Ormandaydı” adlı bu özel kitapta bir babanın ekvatorial yağmur ormanındaki maceraları oğlunun ağzından anlatılıyor. Sayfaları elde dikilerek birleştirilen kitap, asit kullanılmadan üretilen geri dönüştürülmüş kâğıttan yapılmıştır. Kitap, toprağa gömülüp bir süre sulanınca sayfalarına yerleştirilmiş jakaranda ağacı tohumları filizlenmeye başlıyor. Bu kitap, kitapların yapıldığı malzemeyi çocuklara hatırlatmak ve çocukların çevreye duyarlılıklarını artırmak için üretilmiştir.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Üretilme amacına
- B) Kullanılan kâğıdın kalitesine
- C) İçeriğinin ne ile ilgili olduğuna
- D) Hangi ağaç türünde filizlendiğine

53. Büyük bir Japon bilgesi; deniz kenarında kumlar üzerinde oturmuş, düşünmektedir. Delikanlının biri ona yaklaşır ve der ki: “Lütfen beni öğrenciniz olarak kabul edin.” Bilge, parmağıyla kumların üzerine düz bir çizgi çeker ve gençten çizgiyi kısaltmasını ister. Genç, avuçlarıyla çizginin yarısını siler. Bilge der ki: “Git, öğren ve gel.” Aradan bir ay geçtikten sonra delikanlı tekrar gelir. Bilge yine bir çizgi çizer ve ondan çizgiyi kısaltmasını ister. Delikanlı bu kez çizginin yarısını avucu ve dirseğiyle kapatır. Bilge onu da kabul etmez. “Git, öğren ve gel.” der. İki ay sonra delikanlının yanına geldiğini gören bilge, ondan aynı şeyi ister. Delikanlı, çok düşündüğünü ancak bir türlü bulamadığını söyleyip bilgeden nasıl yapılacağını göstermesini rica eder. Bilge, çizginin yanına daha uzun bir çizgi çeker: “Şimdi kısalt.” der.

Bu parçada sözü edilen çizgilerin, yaşamda gelişmeyi temsil ettiği düşünülürse bilgenin delikanlıya vermek istediği ders nedir?

- A) Kendini geliştirmenin yolu, diğer insanlarla mesafeli ilişkiler kurmak ve bağımsız hareket etmekten geçer.
- B) Hayatta başarılı olmanın şartı daha iyiye ulaşmak için çaba göstermektir.
- C) Büyük değişimleri gerçekleştirmek bir çizgiyi kumdan silmek kadar kolaydır.
- D) Başarılı olmanın temel kuralı, görmüş geçirmiş birinin tecrübelerinden yararlanmaktır.

54. Bir tarafı mavi atlas gibi hafif dalgalanan deniz, diğer tarafı yeşil bir muska gibi yukarıdan aşağıya doğru sarkarak canlı renklerini her mevsimde muhafaza eden çam ağaçlarıyla çevrili yolu takip ediyordu. Derin düşünceler içinde kaybolmuş bir hâl ile deniz kenarına doğru yönelip, önünde balık avlamak için bir kedinin sindiğini görünce hemen yolunu değiştirerek yokuş çıkmaya başladı.

Bu metnin anlatıcısıyla özdeş anlatıcıya sahip seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçük istasyon binasının arkasında, battal bir hatta çekilmiş, eski bir vagona kalıyorduk. Vagondan ev. Babam erkenden işe giderdi. Annem uyandıgımda dışarıda olurdu. Tavuklara yem verirdi. Dışarıda yakıcı bir hava olurdu. Yazın güneş, kışın kar. Doğuda bir yerlerde olmalıydık.
- B) On beş günden beri köyden köye dolaşıyoruz. Bu köylerin her biri, öbüründen daha hüznüldür. Yorgunluk bir taraftan, gönlümüzdeki melal öbür taraftan, âdeta nihayeti yok bir gurbet ve sürgün yolunda gibiyiz. Bir daha eski hâlimize dönebilecek miyiz?
- C) Birlikte taşıdığımız nevaleler çoktan tükenmiştir, uğradığımız izbelerde ise yiyecek bulmak kabil değildir. Zira bu yerlerde oturanlar tam bir aydan beri, iki taş arasında öğüttükleri ve bir yutulmaz sert hamur hâline koydukları yarı yanmış, yarı kül olmuş buğday taneleriyle geçiniyorlar.
- D) Eskici başka söz bulamamıştır. Bunu işiten çocuk hıçkırma hıçkırma, katıla katıla ağlamaktadır. Bir daha Türkçe konuşacak adam bulamayacağına ağlamaktadır.

“Ağlama diyorum sana! Ağlama!..”

Bunları derken onun da katı, nasırlanmış yüreği yumuşamış, şişmişti.

55. Aşağıdaki metinlerden hangisinin anlatıcısı diğerlerinden farklıdır?

- A) Yağan yağmurun şiddeti tahta panjurlara vuran damlaların sesinden anlaşılıyordu. Damlalar hiddetlenince takır-dıyor, sonra sakinleşip seslerini tıp tıpa dönüştürüyordu. Tulumbayı gören penceredeki panjurun tek kapağı hariç diğer kapaklarının kancaları duvardaki halkalara takılıydı. Özgür panjur, rüzgârın yönüne göre kâh kapanıyor kâh açılıyordu.
- B) Yorgunluktan, hâlsizlikten tek kelime edecek hâlim yoktu. Uzun uzun çaldığım zilden sonra kapıyı açan anneme selam verir vermez odama girdim. Bitkindim... Üzerimi değiştirdikten sonra kahvemi aldım elime. Geçtim masamın başına. Kahveden aldığım birkaç yudum bütün bedenimi huzura boğdu sanki. Hayattaki en büyük zevkim buydu işte.
- C) Seyrine doyamadığım Bursa'ya bakarken işlerim de bitmişti. Küçük bir çocuk geçiyordu yanımdan. Yüzü o kadar masum, o kadar güzeldi ki... Yüzünde, gözlerinde bir gülümseme vardı. Hayatı ciddiye almayan duruşunun altında çok parlak bir zekâ saklıyordu.
- D) Sokak karanlıktı ve kimsecikler yoktu. İki sıra hâlinde yan yana dizilmiş evlerin arasından geçiyorduk. “Sokaklar ne kadar da dar.” dedim, birbirimize bakarak güldük. Ta çocukluğumuzdan beri dar yerler bizi korkuturdu. Belki babaannemin yıldızı bol gecelerde, etrafına diğer kardeşlerimi de toplayarak anlattığı masalların da payı vardı korkumuzda.

56. • Mübalağa (abartma), bir niteliği olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
• Tezat (karşıtlık), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.
• Teşhis (kişileştirme), insan dışı varlıklara insana ait özelliklerin yüklenmesi ile oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Yazın savrulmak harmanda
Kışın şahlanmak ummanda
Fecre karşı bir ormanda
Bir kuşun ötüşü olmak
- B) Bir garip rüya rengiyle
Uyumuş gibi her şekil,
Rüzgârda uçan tüy bile
Benim kadar hafif değil.
- C) Her gecenin kanunu bir, değişmez
Çekilir el ayak, kesilir ses;
Kendi yalnızlığıyla kalır herkes
Ben kalmam da olur.
- D) Bir inilti duydum serviliklerde
Dedim burda ağlayan var mı?
Yoksa tek başına bu kuytu yerde
Eski bir sevgiliyi anan rüzgâr mı?

57. Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına

Bu dizelerde bulunan söz sanatının özdeşi hangisinde vardır?

- A) Her tarafta yükseklik, her tarafta ıssızlık
Yalnız arabacının dudağında bir ıslık
- B) Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
- C) Nihayetsiz bir ova ağarttı benzimizi
Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi
- D) Önde uzun bir kışın soldurduğu etekler
Sonra dönen, dönerken inleyen tekerlekler

58.

Zaman hızla geçiyor, önüne ne gelirse sürükleyen coşkunun bir nehir gibi akıp gidiyor. Gençlik çağımı en iyi ve doğru biçimde değerlendirme telaşı yaşıyorum. Okumak, daha çok okumak hevesindeyim. Bir hedef belirledim, _ _ _ _ günde en az yüz sayfa okuyacaktım. Uygulayabildim mi diye sakın sormayın. Hayır demek _ _ _ _ Gündelik telaşlar içinde kalınca aldığım kararlar da _ _ _ _

Metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) kesinlikle-gururumu okşuyor-havanda su dövüyor
B) sözüm ona-gururuma dokunuyor-havada kalıyor
C) güya-gururuma ağır geliyor-havalı oluyor
D) sanki-gururumu ayaklar altına alıyor-havasından geçilmiyor

59. Ali nihayet iş bulmuştu. Bir haftadır fabrikaya gidiyordu. Anası memnundu. Namazını kılmış, duasını yapmıştı. Oğlunun odasına girdi; uzun boyu, geniş vücudu ve çok genç çehresi ile rüyasında makineler, elektrik pilleri, ampuller gören ve bir dizel motorunun sesini işiten oğlunu evvela uyandırmaya kıyamadı. Ali işten çıkmış gibi terli idi. Ali nihayet uyandı. Anasını kucakladı. Her sabah yaptığı gibi yorganı kafasına büsbütün çaktı. Anası yorgandan dışarıda kalan ayaklarını gıdıkladı. Odanın içini kızarmış bir ekmek kokusu doldurmuştu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
- B) Kişileştirme yapılmıştır.
- C) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
- D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

60. Koşuşturma içinde geçen zaman, düşen hayat kalitesi, karmaşa... Tüm bu sorunlar yeni bir kavramı doğurmuştur: yavaş şehir. Sosyal bir hareket olarak önce İtalya'da başlayan bu oluşum; zamanla dünya geneline yayılan, başvuran şehirlere 72 kriter sunan bir kuruluş hâline gelmiştir. 30 ülkede 264 kentin üyesi olduğu yavaş şehir felsefesinde tüketim odaklı bir yaşamın huzur ve mutluluk getirmedeği gerçeğinden hareketle günlük yaşamın hızının düşürülmesi, yaşamaktan zevk alınacak bir hızda hayatın akışının sağlanması, yerel özelliklerin yitirilmemesi, doğayla barışık sürdürülebilir bir yaşamın hayata geçirilmesi ön planda tutulmaktadır. Türkiye'de yavaş şehir unvanı taşıyan 18 yer bulunur. Bunlardan ilki, tüm kriterlere uyum sağlayan ilçemiz Seferihisar'dır. Kriterlerin içinde ışık kirliliğinin azaltılması, biyoçeşitliliğin artırılması, tarımın desteklenmesi, enerji tasarrufu gibi çeşitli maddeler bulunur.

Bu metinden hareketle yavaş şehir felsefesiyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Sadece bugünü yaşamak değil geleceği de düşünmek hedeflenmiştir.
- B) İnsanların günlük yaşantılarındaki sorunlar üzerine ortaya çıkmıştır.
- C) Hayatın tüm alanlarında bir yavaşlama esas alınarak oluşturulmuştur.
- D) Şehirlere belli şartlara uymaları hâlinde yavaş şehir unvanı verilmiştir.

61. Akşamın hafif rüzgârı, zaman zaman inleyen davul seslerini derin bir uğultu hâlinde her tarafa yayıyordu. Kederli bağışmalarıyla karga sürüleri, bulutlu havanın donuk hüznünü daha çok artırıyor. Mor dağlar gittikçe koyulaşıyor, kararıyordu. Yamaçlardaki dağınık gölgeler, kuşsuz ormanlar, hıçkırın dereler, uzaklara giden yollar, ıssız korular sanki korkunç bir fırtınanın gürlemesini bekliyordu.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Deyimlere yer verilmiştir.
- B) Betimlemeden yararlanılmıştır.
- C) Anlatım III. kişi ağzından yapılmıştır.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

62. Göç eden yaban kazlarının havada süzülürken "V" şeklinde uçtuklarını görmüşsünüzdür. "V" şeklinde uçan bir grupta bulunan her kuş, kanat çırpıtığında arkasındaki kuş için onu kaldıran bir hava akımı oluşturuyor. Böylece birbirlerinin kanat çırpışları sonucu ortaya çıkan hava akımını kullanarak uçuş menzillerini %70 oranında uzatıyorlar. Yani tek başına gidebilecekleri maksimum yolu grup hâlinde neredeyse ikiye katlıyorlar. Grubun başında giden kaz hiçbir hava akımından yararlanamıyor. Bu yüzden diğerlerine oranla daha çabuk yoruluyor. Bu durumda en arkaya geçiyor ve bu defa hemen arkasındaki kaz lider konumuna geçiyor. Bu değişim sürekli yapılıyor, böylece her kaz, grubun her noktasında yer almış oluyor. Uçuş hızı yavaşladığında gerideki kuşlar, daha hızlı gitmek üzere öndekileri bağırarak uyarıyor.

Bu metinde,

- I. Duyarlık
- II. Dayanışma
- III. Vefakârlık

değerlerinden hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

63. Zamanın birinde padişah, vezire sormuş: "Eğitim mi önemli, huy mu?" Vezir düşünmeden "Huy, padişahım." cevabını vermiş. Her şeyin eğitimle mümkün olduğuna inanan padişah, en iyi hayvan terbiyecisine, bir kediye tepsiyle servis yapmayı altı ayda öğretirmiş. Bu eğitimin sonunda, sarayın bahçesinde kediye tepsi taşıttırmışlar. Test esnasında vezir, cebinde tuttuğu fareyi yere bırakmış. Kedi, tepsiyi attığı gibi farenin peşinde koşmaya başlamış.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu masaldaki vezirin düşüncesini destekler niteliktedir?

- A) Eğitim sayesinde, alışkanlıklardan kurtulmak mümkündür.
B) Önemli olan, kişinin yaptıklarıdır; sözlerin değeri yoktur.
C) Davranışa yön veren asıl nitelik, mizaç özellikleridir.
D) Toplumsal baskı, bireylerin gerçek başarılarını engeller.

64. Sonbahar gelince yapraklar sarardı diye
Büyükler hüzünlenir, üzüncü çöker yüreklerine.
Sarı yaprak da güzeldir en az yeşili kadar
Altından bir yağmurdur çocukların gözünde

Bir su birikintisinden görseniz annem nasıl korkar!
Kirlenecekmiş üstüm başım diye sıkıca elimi tutar.
Halbuki zıplamak ne eğlenceli o minicik suyun üstünde
Çocuk olan anlar bunu, mutluluk var küçük şeylerde.

Şiirden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Çocukların yaşama bakışı ile büyüklerinki birbirinden oldukça farklıdır.
B) Çocuklar olumsuz görülebilecek durumlardan bile güzel sonuçlar çıkarabilir.
C) Çocukların eğlence gözüyle baktığı şeyler olumsuz sonuçlar doğurabilir.
D) Çocuklar yetişkinlerin kaygılarının ve üzüntülerinin farkına varır.

65. Hayatının farklı dönemlerinde insanın yaşama bakış açısı değişir. Her şeyin üstesinden gelinebileceğine inanılan sonsuz coşkuyla dolu bir dönem de vardır, sakinliğin limanına sığındığı bir dönem de. Bir dönem de vardır ki insan düpedüz yalnızlaşır. İnsanın, kendisini kimsesiz hissettiği bir dönemdir bu. Sık sık “Kimse beni anlamıyor.” ya da “Ne desem kabahatli ben oluyorum.” umutsuzluğuna düşülür. Bu durumun öz eleştirinin en az yapıldığı döneme denk gelmesi elbette tesadüf değildir. Akıldaki sorular hep dış odaklı olunca sorun da dışarıda aranmaya devam edilir. - - - -

Bu metnin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çözüm bulunduğu anda ise insan kendini böyle hissettirenlerden derhal uzaklaşmalıdır.
- B) Durum sorgulandıkça insan kendini yalnız hissetmekte ne kadar haklı olduğunu görür.
- C) Nihayet öz eleştiri yapmak anlamsızlaşır çünkü insan kendi kendisiyle yetinmeyi öğrenecektir.
- D) Ne aldığını değil ne kadar verebildiğini sorgulamak sorunun çözümü için başlangıç olacaktır.

66. Termal görüntüleme, sağlık sektöründe sıkça kullanılmaktadır. Vücut sıcaklığı ölçümü, derideki sıcaklık dağılımının gözlenmesi gibi uygulamalar ile çeşitli sağlık sorunlarının teşhisi için kullanılır. Sağlık sektörü haricinde, meteoroloji uydularının çektiği termal görüntüler ile hava tahminleri, astronomik gözlemler, yapılarda ısı kayıplarının tespiti, elektronik ve mekanik sistemlerin kontrolü ve yangının merkezini belirleyerek söndürme çalışmalarının performansını artırmak için de termal görüntüleme sistemleri kullanılır. Bir başka kullanım alanı ise enerji santrallerinden doğaya salınan baca gazlarının görüntülenmesidir. Her gaz molekülünün kendine has kızılötesi karakteristiği olduğundan baca gazına termal görüntüleme ile bakılarak çevreye zararlı gazların miktarının belirlenmesi mümkündür.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık hangisidir?

- A) Astronomi ve Termal Görüntüleme
- B) Termal Görüntülemenin Zararları
- C) Sağlıkta Termal Görüntüleme
- D) Termal Görüntülemenin Uygulama Alanları

67. 1813 yılında, henüz dört yaşındayken babasının ayakkabı atölyesinde meydana gelen kaza sonucu sol gözünü kaybeden Braille, oluşan iltihap nedeniyle kısa sürede diğer gözünü de kaybetti. Braille, yedi yaşındayken Jacques Palluy adında bir eğitimciden ders alarak işitsel birtakım bilgiler öğrendi. Daha sonra Palluy, bir öğretmen arkadaşından Braille'i okuluna kaydetmesini ve gören öğrencilerle birlikte onun da eğitim almasını rica etti. Böylece okula başlayan Braille, burada çeşitli bilgiler edinmesinin yanı sıra zorluklarla nasıl mücadele etmesi gerektiğini de öğrendi. Bir kâğıt üzerine iğne yardımı ile yazılabilen, alfabedeki harflerin, sayıların, bağlaçların ve noktalama işaretlerinin de belirtilebildiği bir yazı sistemi geliştirdi. Bu sistem, parmaklarının altından geçen “harfleri” kolaylıkla hissetmelerini sağladığı için görme engellilerin hem okumayı hem de yazmayı öğrenmesini kolaylaştırdı. Eğitim aldığı okulda daha sonraları öğretmenlik de yapan Braille, geliştirdiği alfabeğe uygun kitaplar da yazdı. Braille alfabesine uygun olarak yazılan ilk kitap 1827 yılında basıldı. Louis Braille, geliştirdiği alfabenin geniş çaplı kullanımına tanık olmadı. Braille alfabesi, mucidin 43 yaşında tüberküloz nedeniyle ölümünden sonra dünya genelinde yaygınlaşmaya başladı.

Bu metinden hareketle Braille'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geliştirdiği alfabe, onun ölümünden sonra dünya genelinde yaygınlaşmıştır.
- B) Zorluklar karşısında durmayı öğrenmesinde gittiği okul etkili olmuştur.
- C) Doktor Palluy tarafından görme engelliler için kurulmuş olan bir okula gönderilmiştir.
- D) Öğrencilik yıllarını geçirdiği okulda daha sonra eğitimci olarak çalışmıştır.

68. Ben bazı eserleri bir paket pirince benzetirim. Şahane bir yemekle sofran şenlenecektir. Paketi açarsın ve içindekileri bir kaba boşaltırsın. Pirince karışmış taşlar ayıklandıkça geriye pek bir şey kalmaz. Şahane sofraya hayalinden çokça taş, az miktarda pirinçle sıyrılırsın. İşte bahsettiğim eserler de böyledir. Dolu dolu görünür, göz yanıltır. Okudukça ayıklanmış pirinçler gibi anlamlar azalır. Elinde bir avuç taşla kalakalırsın.

Metinde anlatımın niteliklerinden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Açıklık B) Duruluk C) Doğallık D) Tutarlılık

69.

Bilgi

Hiciv; bir kişiyi, bir toplumu, bir âdeti, görülen kusur ve eksiklikleri, gülünç hâlleri, açık veya kapalı olarak yeren söz ve yazılardır.

Bu tanıma göre aşağıdaki dizelerin hangisinde hiciv örneği vardır?

- A) Adalet kalmadı, hep zulüm doldu,
Geçti şu baharın gülleri soldu,
Dünyanın gidişi acayip oldu,
Koyun belli değil, kurt belli değil.
- B) Bir yağmur mevsiminde yitirdim yüzümü
Dilimi bir sözün eşiğinde.
Yollar yapılar çarşılar boyu,
Yükselen yalnızlığı bile geçerek geldim.
- C) Nice sultanları tahttan indirdi,
Nicesinin gül benzini soldurdu,
Nicelerin gelmez yola gönderdi,
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm.
- D) Umduğun inceliğe inmiyorsa söz,
Çekil suskunluğun evine;
Ucuz etme anlamı...
Böyle zamanlarda insan yalnız kalmalı.

70.

“Türk insanının yazılamayan romanı türkülerde saklıdır.” der Ahmet Hamdi Tanpınar. Dinlediğiniz zaman neredeyse sınırsız bir tarihî derinliğe kapı açar türküler. Hiç görmediğiniz geçmişe, bir türkünün kanatlarına binip uçuverirsiniz. Aşkları, hüznüleri, neşeleri alır getirir; önünüze koyar. Çoğu zaman tarih kitaplarında bulamadığınız ayrıntıları pekâlâ türkülerde bulabilirsiniz. Türkülerde insan vardır. Dışarıdan baktığımızda göremediğimiz, insanın içine attığı duyguları vardır. Bu yüzden türküler sadedir, içtendir, halka hitap eder. Onu yakan ozanın sadeliğini, içtenliğini, dostluğunu, cana yakınlığını yansıtır.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi türkülerin özellikleri arasında yer almaz ?

- A) Yazılı ve basılı kaynaklarda yer almayan tarihî bilgileri içerir.
B) Yaşamın çeşitli kesitlerinden izler taşır.
C) İnsanın, hayata dair tecrübeler edinmesini sağlar.
D) Halkın anlayabileceği şekilde yalın ve samimi bir dili vardır.

71. Uygarlığın en eski dönemlerinden beri varlığını sürdüren ve ana maddesi kil olan seramik; genel anlamıyla pişmiş toprak olarak tanımlanır. İnsanların tarih boyunca yaşadığı hemen her yerde seramik ürünlerin izlerine rastlanır. Seramik ürünler farklı biçimlerde ve farklı kullanım amaçlarıyla karşımıza çıkar. İnsanlar, ilk başlarda günlük yaşamda kullandıkları araç ve gereçleri seramikten yaparlar. Daha sonraları seramik farklı birçok alanda kullanılır, zamanla bir sanat hâline gelir.

Yukarıdaki paragraftan hareketle seramikle ilgili hangisine ulaşılamaz?

- A) İhtiyaçtan doğup zamanla farklı alanlarda kendine yer bulmuştur.
- B) Elde edilebilmesi için öncelikle ihtiyaç olan malzeme kildir.
- C) Ortaya çıktığı günden beri kültürümüze ait önemli bir sanattır.
- D) Killi toprağın pişirilmesi yoluyla ortaya çıkmış bir üründür.

72. Okuduklarım desem yalan söylemiş olmam. Öğrencilik dönemim boyunca daha çok psikoloji ve felsefeye yakınlık duymuş olsam da memur olmamla birlikte daha çok roman okumaya başladım. Nedense roman okurluğum zamanla polisiye okurluğuna evrildi. Bir dönem polisiye haricinde bir şey okumadığımdan olacak, yazmaya başladığım dönemde de yazdıklarım polisiye türünde eserler oldu. Özellikle polisiye okuru olmadığım gibi özellikle polisiye yazarı da olmadım. Bu tamamen süreçle alakalı sanırım.

Yukarıdaki metin hangi soruya cevap olarak söylenmiş olabilir?

- A) Memur olmanız daha çok hangi tür kitapları okumanıza vesile oldu?
- B) Sadece polisiye okumak hangi dönemlerinize denk gelmektedir?
- C) Memurluğun yanında yazarlık da yapmanızı neye borçlusunuz?
- D) Polisiye türünde eserler vermenizde ne etkili oldu?

73. Ağustos ayıydı. Her yer sıcaktan âdeta yanıyordu. Bağlarda bizim gibi öğle sıcağına direnen birkaç kişi kalmıştı. Fatma, yorgun ve bitkin sesiyle "Biraz otursak mı bey?" dedi. Cevap vermedim. Üzümler bir an önce toplanmalı ve bağdan kalkmalıydı. Dedemizden gördüğümüz gibi. Belki yarın yağmur yağacak, toplanan üzümler ıslanacak, küflenmeden onları bir de kurutma işi çıkacak, diye geçirdim içimden. Sonra Fatma'ya baktım gözümün ucuyla. Zavallı, ter içinde kalmış; beyaz teni güneşin sıcağından ciğer gibi kızarmıştı. "Haydi, biraz çınarın dibinde oturalım." dedim.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olayın geçtiği zamanla ilgili birden çok ayrıntı verilmiştir.
- B) Başkahraman işteki ısrarını kendince gerekçelendirmiştir.
- C) Anlatıcı, konuşma cümlelerine yer vererek metni gerçekçi kılmıştır.
- D) Kişilerin ruh hâli detaylı bir şekilde betimlenmiştir.

74. Hikâye yazmak öyle kolay bir iş değildir. Bir kere kelimeleri cömertçe kullanmayacaksınız. Bire beş veren ürünler gibi olmalı hikâyeniz. Kelime sayısı az ama anlatılanlar çok olmalı.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Duruluk B) Özlülük C) Etkileyicilik D) Açıklık

75. Bir röportajdan alınan aşağıdaki konuşmaların hangisinde cevap, soru ile ilişkili değildir?

A) Bir metnin müziği olması gerektiği duygusu, size başka yazarlardan geçmiş olabilir mi?

Öyledir, hiç kuşkusuz. Metnin müziği olması gerektiğini de bu müziği ruhumun derinliklerinde aramam gerektiğini de başka yazarlar öğretmiştir bana. Yazdıkları metinlerle öğretmişlerdir. Ama öğrenilen şeye ancak kendimizi eklediğimizde o şey bir işe yarıyor.

B) Roman kahramanlarının kendi kaderlerini tayin hakkı var mıdır?

Zaten bir metni yazarken, kahramanlar şöyle dursun, metnin bile kendini biçimlendirme durumu olur. Cümleler çoğaldıkça insan hem özgürleştiğini hem de yazdığı cümlelerin sayısı kadar zincirle çevrildiğini hissediyor. Özgürleşirken aynı zamanda bağlanıyordur.

C) Yazar metinlerindeki bu olağanüstü dili, büyüdü dili nereden buldu?

Bu sorunun cevabını ben de bilmiyorum. Belki dikkatimin, hassasiyetlerimin, hastalıklı yanlarımın, dünyaya bakışımın, okuduklarımın, dinlediklerimin, gördüklerimin ve yaşadıklarımın toplamından doğan bir şeydir bu dil. Bilmek ve anlatmak çok zor.

D) Romancı, öykücü ya da şair ne yaptığını bilir mi, bilmeli mi?

Yazmak bence bir yalnızlıktan öbür yalnızlığa yolculuk. Okuru hesaba katsan da böyle bu, katmasan da. Başka bir deyişle bir öyküye, bir şiire, bir romana başlarken yalnızsın; bitirdiğinde daha da yalnızsın. Metinlerimdeki mahşerî kalabalıkları da ben yalnızlığın başka bir biçimi olarak görüyorum.

76.

Yıldırım Bayezid'in isteğiyle, Niğbolu Zaferi sonrasında 1396 yılında yapımına başlanan ve 1399 yılında tamamlanan Ulu Camii, günümüzde Bursa'nın merkezi durumundaki Atatürk Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Camii zaman içerisinde istila, deprem, yangın gibi felaketlerden oldukça zarar görmüş ve çeşitli tadilatlar geçirmiştir. Dikdörtgen bir plana sahip olan Ulu Camii aynı zamanda Erken Dönem Osmanlı Mimarisi, çok kubbeli camileri arasında en büyük ve en anıtsal olma özelliğine de sahiptir. Yirmi kubbe ile örtülü olan caminin orta kısmındaki kubbesinin üstü camlı olup altında on altı köşeli büyük mermer bir şadırvan bulunmaktadır. Caminin doğu, batı ve kuzey cephelerinde olmak üzere üç kapısı bulunmaktadır. İki minaresinden batıda olanı Yıldırım Bayezid tarafından yaptırılmıştır.

Bu metinde Ulu Camii ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Ne zaman yapıldığına
B) Mimarının kim olduğuna
C) Mimari özelliklerine
D) Nerede bulunduğu

77. I. Elma ağacı, çiçeklerinin meyveye dönüşmesi için arılara gereksinim duyar. Arılar hoş kokulu bu çiçeklere konar ve polenlerini ağaçtan ağaca, çiçekten çiçeğe taşır.
- II. Soğuk aylarda elma ağacı yapraklarını döker. Bahar geldiğinde ağacın dallarında tomurcuklar ortaya çıkar. Hava ısındıkça bu tomurcuklar açar. Bazı tomurcuklar yaprağa, bazıları da çiçeğe dönüşür.
- III. Tohum büyüdükçe önce filize, sonra da ağaca dönüşür. Elma ağacının meyve vermeden önce birkaç yıl büyümesi gerekir. Bu dönem, ağacın yetiştiği yere ve elmanın türüne göre değişir.
- IV. Elmanın yaşam döngüsü çekirdekle başlar. Aynı zamanda tohum olan bu çekirdekler ekilir. Tohumlar topraktan mineral ve su aldıkça bitki büyür. Tohumlar su gereksinimlerini yağmurdan karşılar.

Numalaranmış paragraflar düşüncenin akışına göre sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV

78. Bisiklet, sadece bir ulaşım aracı değil; aynı zamanda spor, eğlence ve kültür aktivitelerine yönelik kullanılan bir araç olarak dünya tarihinin son yüzyılına damga vurmuştur. Dünya genelinde turizm sektöründeki gelişmeler incelendiğinde turizm ile bisiklet arasındaki ilişkinin gittikçe arttığı ve teşvik edildiği görülmektedir. Bisiklet turizmi, çevre duyarlılığına ve kültürel mirasın yeniden canlanmasına katkı sunar. Bu yüzden günümüzde şehirlerde ve özellikle kırsal bölgelerde sürdürülebilir turizmin gelişmesi için önemli bir fırsat olarak görülmektedir. Hızla büyüyen bir turizm pazarı olarak bisiklet turizmi, sosyal faydaları ile ekonomik açıdan da fayda sağlamaktadır.

Bu parçadan bisikletle ilgili,

- I. Pek çok işlevi aynı anda yerine getiren bir araçtır.
- II. Gelecekte turizmin vazgeçilmez bir unsuru olacaktır.
- III. Turizm açısından maddi getirisi olan, çevre dostu bir araçtır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

79. Ali Kuşçu, 15. yüzyılda yaşamış önemli bir astronomi ve matematik bilginidir. Semerkant Rasathanesinin müdürü olan Kadızade-i Rumi'nin ölümü üzerine rasathanenin başına geçti ve Uluğ Bey'in, astroloji konularını kapsayan çalışmasını tamamlamasına yardımcı oldu. Fatih Sultan Mehmet tarafından çalışmaları takdir edildi ve İstanbul'a Ayasofya müderrisi olarak davet edildi. Burada Fatih Külliyesi'nin programlarını hazırladı, astronomi ve matematik dersleri verdi. Ayrıca İstanbul'un enlem ve boylamını ölçtü ve çeşitli güneş saatleri de yaptı. Büyük bir bilim adamı olup pek çok bilgin yetiştirmesinin yanı sıra Osmanlı ile Akkoyunlu Devleti arasında barış elçiliği de yaparak siyasi başarılar gösterdi. Din, astronomi, matematik, mekanik, dil ve belagat alanlarında, bilinen 30 civarında eseri mevcuttur.

Bu parçadan Ali Kuşçu ile ilgili,

- I. Başka bir bilim insanının eserlerine katkıda bulunduğu
- II. Birçok alanda eser verdiği
- III. Zamanı ölçmek için Güneş'ten faydalanan ilk bilim insanı olduğu

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III

80. Türk insanı kendi sesi olmuş, sorunlarını dillendirerek bir bakıma kendisiyle dert ortağı olmuş şairlerini hep sevdi; onlara sahip çıktı ve onların şiirlerini bir töre gibi kuşaktan kuşağa aktardı. Böyle olmasaydı Yunus hâlâ ilahilerini söyler miydi? Karacaoğlan sazıyla köy köy dolaşmaya devam eder miydi? Köroğlu isyan türkülerini göğsünü gere gere dillendirir miydi?

Bu parçanın anlatımında düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme- benzetme
- B) Tanımlama-karşılaştırma
- C) Karşılaştırma-örneklendirme
- D) Örneklendirme-benzetme

81. Şiirlerini yazarken anlaşılma kaygısı olup olmadığı sorulan şair, şu cevabı verir: "Bizler sözcüklerimizi okuyucumuza emanet ederiz. Hakkı verilen, gözü gibi bakılan emanetler olduğu gibi; yüzüne bakılmamış, hor kullanılmış olanlar da vardır. Bunları bilip yazmaya devam etmek, şairliğin adabındandır."

Metinde sözü edilen şairle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kendisini anlamayan okuyucular yazma hevesini kırmaktadır.
- B) Hak ettiği değeri görmediğini düşündüğü şiirleri vardır.
- C) Şiir yazarken onu destekleyen şey, takdir görmektir.
- D) Şiirlerini yalnızca kendini anlayabilecek okurlar için yazar.

82.

I. Metin

Yüksek hızlı trenler, ilk tasarlandıkları zamanlarda tünellerden çıkarken hava basıncında meydana gelen ani değişiklik nedeniyle çok yüksek ses çıkarıyordu. Öyle ki bu ses kilometrelerce uzaktan bile rahatlıkla duyulabiliyordu. İşte tam da bu sorunu çözmek için yalıtımlarının gaga biçimi örnek alındı. Yalıtımları avlanmak için suya dalış yaparken gagaları sayesinde suyu yarar. Bilim insanları da yüksek hızlı trenin ön kısmını, havayı yarmasını sağlayacak biçimde yeniden tasarladılar. Tıpkı yalıtımlarının gagasının suyu yardığı gibi... Böylece trenler tüneldən çıkarken ortaya çıkan yüksek sesin önüne geçilmiş oldu.

II. Metin

Küçük bir böceğin bir özelliğinden yola çıkılarak yeni bir ürün geliştirildi. Tayland ve Endonezya'da görülen ve kın kanatlılar takımından olan bu böcek çok sıcak ortamlarda bile yaşayabiliyor. Böceğin bu özelliği kanatlarının üzerindeki piramit benzeri yapılardan kaynaklanıyor. Bu yapılar güneş ışığını yansıtıyor ve böceğin vücut ısısını çevresine yaymasını sağlıyor. Böylece böceğin vücut ısısı düşüyor. İşte Çin ve ABD'den bilim insanları da bir tür polimer kullanarak bu böceğin kanat yapısına benzeyen esnek bir yüzey kaplama malzemesi üretti. Yapılan deneylerde, bu malzemeyle kaplanan ürünlerin güneş ışığı altındaki sıcaklıklarının yaklaşık 9 santigrat derece düştüğü gözlemlendi.

İki metnin vermek istediğı ortak mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim insanları, icatlarıyla doğaya katkıda bulunurlar.
- B) Doğa, bilim insanlarına ilham kaynağı olmuştur.
- C) Teknoloji canlıların sıra dışı özellikleri sayesinde gelişmiştir.
- D) Yeni ürün geliştirmek için doğadaki canlılar gözlenmelidir.

83. Kuksa, Finlandiya'nın kuzeyinde üretilen ve binlerce yıllık bir geleneğı olan el yapımı ahşap bardaktır. Isıya dayanıklı olan ve tek parçadan oyulan kuksalar; geçmişte çalışma ortamı doğa olan kişilerin gereksinimleri için yapıpı kullanılsa da günümüzde daha yaygın kullanım alanına sahiptir. Sürdürülebilir kaynaklardan üretilmesi, uzun ömürlü olması, kolay temizlenebilmesi ve kişiye özel yapılabilmesi sebebiyle oldukça ilgi görmektedir. Geleneksel metotlar kullanılarak huş ağacından yapılan bu bardaklar, günümüzde farklı dayanıklı ağaç türleri kullanılarak da elde edilmektedir.

Metinden hareketle kuksa ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

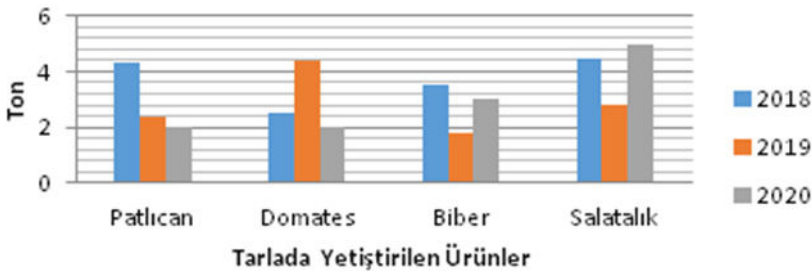
- A) Kullanacak kişinin isteklerine göre tasarlanabilmektedir.
- B) Geleneksel yöntemlerle üretilmektedir.
- C) İhtiyaç sonucunda üretilmeye başlanmıştır.
- D) Üretiminde günümüzde en çok huş ağacı kullanılır.

84. I. Topuğun yerle temasından sonra ayak tabanımız, ardından da ayak parmaklarımız yere değeri.
II. Parmaklarımızla ve bacak kaslarımızla vücudumuzu öne doğru iterek adımımızı tamamlarız.
III. Yürürken öncelikle bir bacağımızı kaldırarak ayağımızı öne doğru atarız.
IV. Sağlıklı bir yürüyüş sırasında en başta ayağımızın topuk kısmı yere değeri.
V. Sonra sırasıyla topuğumuzu, tabanımızı ve parmaklarımızı yerden kaldırırız.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturmak için doğru sıralama hangisi olmalıdır?

- A) III-IV-I-V-II B) III-V-II-I-IV C) IV-III-I-II-V D) IV-V-I-III-II

85. Aşağıda bir çiftçinin yetiştirdiği ürünlerin son üç yıldaki verimini gösteren grafik yer almaktadır.

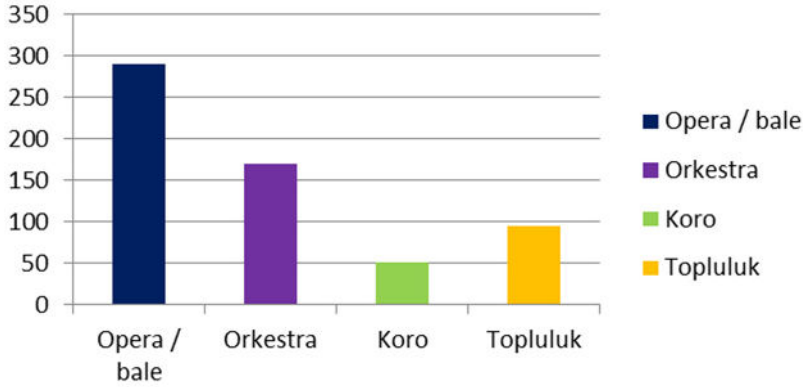
- I. 2019'da domates üretimi salatalık üretiminden fazla olmuştur.
II. Verilen bütün yıllarda salatalık üretimi biber üretiminden fazla olmuştur.
III. 2020'de patlıcan üretimi, biberden çok olmuştur.

Bu grafikte ilgili yapılan yukarıdaki çıkarımlardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

86. Aşağıdaki grafikte bir ülkenin 2017 - 2018 yılındaki opera / bale, orkestra, koro ve topluluklardaki seyirci sayıları gösterilmiştir.

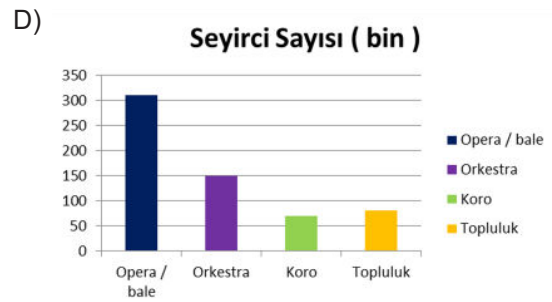
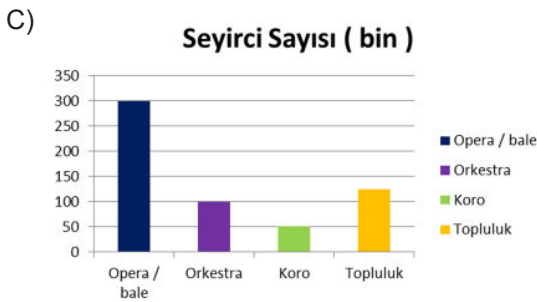
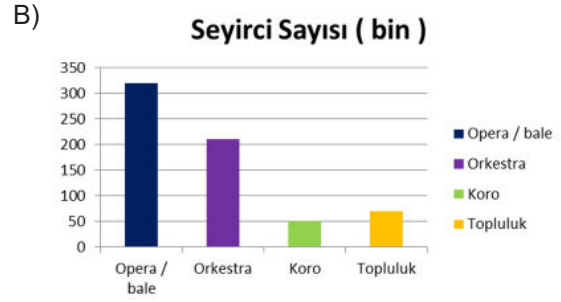
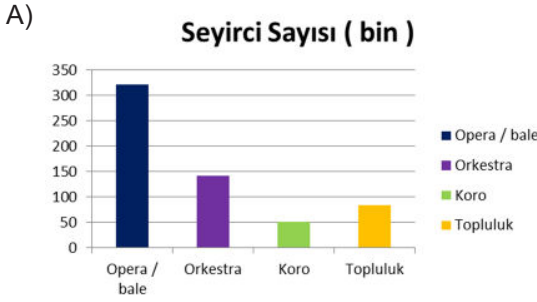
Seyirci Sayısı (bin)

Bu ülkenin 2018 - 2019 seyirci sayıları ile ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Koro seyirci sayıları bir önceki yıllla aynı kalmıştır.
- Orkestra seyirci sayısı azalmıştır.
- En çok izleyici sıralamasında topluluk seyirci sayısı üçüncü sırada yer almıştır.
- Seyirci sayısı sadece opera / bale izleyicilerinde artış göstermiştir.

Buna göre sözü edilen ülkenin 2018 - 2019 yılı seyirci sayılarını gösteren grafik aşağıdakilerden hangisi olabilir?

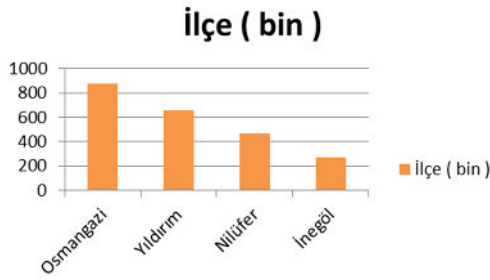

87. Aşağıdaki tabloda Bursa ilçelerinin 2019 yılı nüfusu yaklaşık olarak gösterilmiştir.

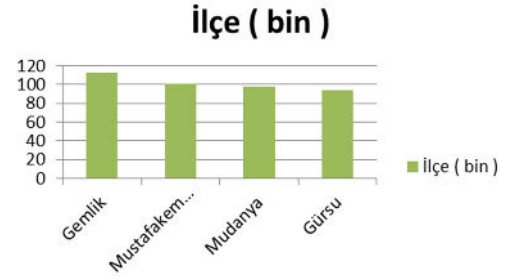
İlçe	İlçe Nüfusu (bin)	İlçe	İlçe Nüfusu (bin)
Osmangazi	876	Orhangazi	79
Yıldırım	658	Kestel	68
Nilüfer	466	Yenişehir	54
İnegöl	274	İznik	44
Gemlik	113	Orhaneli	19
Mustafakemalpaşa	101	Keles	12
Mudanya	98	Büyükorhan	10
Gürsu	94	Harmancık	6
Karacabey	84		

Bu ilçelerden bazılarının nüfus sayılarını gösteren aşağıdaki grafiklerden hangisi yanlıştır?

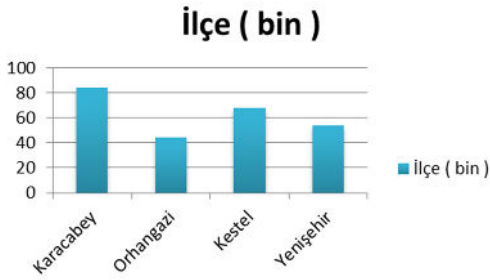
A)

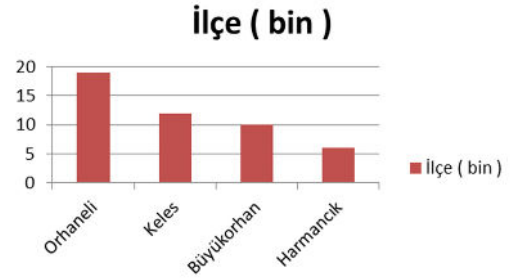
B)

C)

D)

88. İnternet bankacılığı kullanan Behiye Hanım'ın yeni şifre belirlemesi gerekmektedir. Şifreyi belirlerken uyulması gereken kurallar şunlardır:

- Yeni şifre 8 haneden az olmamalıdır.
- Yeni şifrede hem harf hem rakam bulunmalıdır.
- Rakam veya harfler ardışık olmamalıdır.
- Hem büyük hem de küçük harf kullanılmalıdır.
- En az bir tane özel karakter (# + * ? , - / @ ...) kullanılmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kurallara uygun bir şifredir?

- A) 74Ah?1Z+
B) Tb3#!89K
C) ?2jv7@c9
D) M58*Sy1

89.

Menü-1	Menü-2	Menü-3	Menü-4
* Çavdarlı ekmek * Çorba * Mevsim salata	* 1 bardak süt * 1 avuç çiğ badem * 4 adet bisküvi	* Tereyağlı menemen * 1 bardak ayran * 1 dilim kepekli ekmek * 1 dilim havuçlu kek	* 1 elma * 1 bardak üzüm suyu * 1 avuç fındık

Bir lokantada bulunan Aylin, Burhan, Bekir, Cemre ve Çiğdem adlı kişilerin menü seçimiyle ilgili bilinenler şunlardır:

- Bir menüyü kimse seçmemiştir, başka bir menüyü de sadece bir kişi seçmiştir.
- Menü 1'i Aylin ile birlikte biri daha seçmiştir.
- Burhan ve Bekir en çok çeşidin olduğu menüyü seçmiştir.
- Çiğdem çorba bulunan menüyü seçmiştir.
- Cemre, menü 2'yi seçmemiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Cemre'nin seçtiği menüde elma da vardır.
II. Çiğdem, içinde fındık olan menüyü seçmiştir.
III. Bekir'in seçtiği menüde süt bulunmaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III

90. Yemek kaşığı, tatlı kaşığı, çay kaşığı, meyve bıçağı, doğrama bıçağı ve çatal yan yana sıralanmış altı bölmeden oluşan bir kaşıklığa yerleştirilmiştir. Yerleştirilen malzemelerin sırasıyla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- Bir kaşık türünden sonra başka bir kaşık türü veya bir bıçak türünden sonra diğer bıçak türü gelmemeli ve aralarında bir bölme olmalıdır.
- Üçüncü bölmede meyve bıçağı vardır.
- Çatal beşinci bölmede değildir.

Verilen bilgilerden hareketle birinci bölmede aşağıdakilerden hangisi yer alır?

- A) Yemek kaşığı B) Doğrama bıçağı C) Çay kaşığı D) Çatal

91. Ayhan, Beril, Can, Deniz, Hülya, Mert ve Zeynep adlı arkadaşların her biri, bir üniversitenin Fen-Edebiyat, Eğitim, Mühendislik Fakültelerinden birinde okumaktadır. Öğrencilerin okudukları fakültelerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Mühendislik Fakültesinde üç kişi, diğer fakültelerde ikişer kişi okumaktadır.
- Ayhan ve Deniz Mühendislik Fakültesinde okumaktadır.
- Beril ve Mert farklı fakültelerde okumaktadır.
- Zeynep Fen-Edebiyat Fakültesinde okumaktadır.
- Hülya ve Can aynı fakültede okumaktadır.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Hülya, Mühendislik Fakültesinde okumaktadır.
B) Beril, Fen-Edebiyat Fakültesinde okumaktadır.
C) Can, Eğitim Fakültesinde okumaktadır.
D) Mert, Mühendislik Fakültesinde okumaktadır.

92.

3. KAT	3. KAT
2. KAT	2. KAT
1. KAT	1. KAT
A BLOK	B BLOK

Alper, Begüm, Cem, Hülya, Mert ve Selin'den her biri; Yıldız Apartman'ın A ve B Bloklarındaki dairelerden herhangi birinde oturmaktadır. Bu kişilerin oturdukları dairelerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- A ve B bloklarındaki her katta bir daire vardır.
- Alper A blokta, 2. katta oturmaktadır ve Selin ile aynı blokta oturmaktadır.
- Hülya ile Mert aynı blokta oturmaktadır.
- Cem ile Selin aynı katta oturmaktadır.
- Begüm 1. katta oturmaktadır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılr?

- A) Begüm B blokta oturmaktadır.
B) Hülya B blok 2. katta oturmaktadır.
C) Alper ile Mert aynı katta oturmaktadır.
D) Begüm ile Mert farklı blokta oturmaktadır.

93. Palindrom, tersten okunuşu da aynı olan cümle, sözcük ve sayılara denmektedir. “7895987” sayısı ve “yapay” kelimesi palindrom örneğidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi cümle şeklinde palindrom örneği değildir?

- A) Zaman yorar akıl kahreder haklı karar oynamaz.
- B) Rulo yap sakla enine al tak pay olur.
- C) Aman yok o çelik ile çok oynama.
- D) Teli ellerime demir elle ilet.

94. Aşağıdaki cümlelerde yer alan yabancı kelimelerin Türkçe karşılıklarını bulup yanlarındaki boşluklara yazınız.

ön gösterim	tasarım	uydurma	özgün	hayal	kurgu	eğilim	bağlantı	ince ayırım
-------------	---------	---------	-------	-------	-------	--------	----------	-------------

- a) Evren içinizde var olan tüm isteklere cevap vermek için dizayn _ _ _ _ edildi.
- b) İş, artık bu geceki galada _ _ _ _ doğru anı seçmeye kalmıştı.
- c) Gölge içinde bir ışık huzmesi, acı ile ümitsizlik arasındaki teselliye mümkün gösteren bir nüans_ _ _ _
- ç) Gerçek millî şiirin orijinal _ _ _ _ kıvılcımını halk türkülerinde aramaya çalışmamız lazım.
- d) Uykusu kaçanlar için buraya bir link _ _ _ _ bırakıyorum. Size iyi okumalar.
- e) Sesimiz eskisi gibi gür değil çünkü sesimiz artık kendi sesimiz değil! Yapmacık, montaj _ _ _ _ bir ses.

95.

Bilgi

Birleşik fiiller bir ses düşmesi veya türemesi olduğunda bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde birleşik fiillerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yaşamını boş bir tuvale yeni baştan resmetmek için bir şans daha verilmiş olması ne kadar heyecan verici.
- B) Sadık bir dostu reddetmek, bence kendi kendimizi hayatın en aziz bildiğimiz bir parçasından yoksun bırakmaktır.
- C) Bazı boş, anlamsız saatler hemencecik kaybolmak üzere karanlık, kayıtsız bulutlar gibi yükselir ama gitmez.
- D) Gazetede bir paragrafı okumak; insanın hayatını tamamen değiştirmesini, eski bağlantıları terketmesini sağlayabilir.

97. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Orada eskiden sanki müzik aletleri satılıyormuşcasına bir izlenim veriyor.
B) Defalarca geçtiğim o sokaklarda hangi sokak hangisine yol verir, bilemedim.
C) Avuçlarını gözlerinin iki yanına at gözlüğü siperi hâline getirerek uzaklara bakıyor.
D) Ellerindeki meşaleler karanlık dehlizleri aydınlatıp onlara gidecekleri yolu gösteriyordu.

98.

birdenbire	sağol	art arda
hoşçakal	fark etti	gitgide
akşamüzeri	huzurevi	hiç biri

Bu tabloda yazım yanlışı olan sözcüklerin bulunduğu kutucukların renklendirildiği görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

99. Belirli bir tarih belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.

Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.

Bu kurallara göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Türk Dili Dergisinin mayıs ayı sayısı yayımlandı.
B) Türk dili dergisinin Mayıs ayı sayısı yayımlandı.
C) Türk Dili dergisinin mayıs ayı sayısı yayımlandı.
D) Türk Dili Dergisinin Mayıs ayı sayısı yayımlandı.

100. Ergene Nehri üzerine II. Murat'ın mimar Muslihittin'e yaptırdığı Uzunköprü, 1392 m uzunluğu ve 174 kemeriyle dünyanın en uzun taş köprülerindedir. Osmanlı ordusunun Avrupa'ya geçişi için yapılan köprü, günümüzde beton malzeme kullanılarak yenilenmiş ve genişletilmiştir.

Bu metindeki yazım yanlışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "Nehri" sözcüğü "nehri" şeklinde yazılmalıdır.
- B) "mimar" sözcüğü "Mimar" şeklinde yazılmalıdır.
- C) "Avrupa'ya" sözcüğü "Avrupaya" şeklinde yazılmalıdır.
- D) "taş köprülerindedir" sözcüğü "taşköprülerindedir" şeklinde yazılmalıdır.

101. Tarihimizde yurt kurtaran savaş olarak bilinen Başkomutanlık Meydan Muharebesi, 26 Ağustos 1922'de bugünkü Ege bölgesi civarında Gazi Mustafa Kemal komutasındaki Türk birliklerinin ilerleyişi ile başladı. Savaş sonrası Anadolu'nun ebediyete kadar ana yurt olduğu tüm dünyaya ilan edildi. Bu sebeple bir cümle vardır ki yıllardan beri tarihî bir cümledir: "Ağustos ayı zafer ayıdır."

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

102. Göbeklitepe, Şanlıurfa'nın yirmi kilometre kuzeydoğusundaki Örencik köyü yakınlarında, geniş görüş alanına hâkim bir konumda yer almaktadır. Arkeoloji tarihinin en önemli keşiflerinden olan Göbeklitepe'yi önemli kılan etkenlerden biri günümüzden oniki bin yıl önce henüz yerleşik hayata geçmemiş avcı, toplayıcı yaşam süren insanların, hiçbir alet ve makine kullanmadan, çakmak taşlarıyla sadece insan gücüne dayalı olarak Göbeklitepe'yi inşa etmesidir. Göbeklitepe ayrıca Neolitik Çağ insanının sembolik dünyasını yansıtması, insanın yaratıcı dehasının üst düzeyde temsilcisi olması yönünden önemlidir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

103. 1968 Nisan ayı, Niğde'nin Bor ilçesi... Güzel bir ilkyaz sabahı. İki yıllık askerlik görevim artık sona erdi. Umutlu ve özgür bir başlangıç! Beni uğurlamayada üç dost gelmiş otobüs durağına: Teğmen arkadaşım Ercan, Bankacı Fikret Bey ve de Onbaşı Ali Şahin. İşte, bineceğim Ankara otobüsü! Hareket etmek üzere, artık son yolcular biniyor. Geride kalan üç kişi, üç gölge hâlinde, her an biraz daha uzaklaşıyor benden. Ve aynı zamanda arkada bıraktığım "Er Kitaplığı" da!

Bu parçada aşağıdaki yazım kurallarından hangisine uyulmamasından kaynaklı bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bağlaç olan da / de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.
- B) Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- C) Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözcükler küçük harfle yazılır.
- D) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

104. Mona Lisa () 1452 () 1516 yılları arasında İtalya'da yaşamış büyük ressam Leonardo da Vinci'nin en ünlü eseri () Ressamlığının yanı sıra heykeltıraş () mimar () müzisyen ve bilim insanı olarak da çalışmalar yapan Leonardo da Vinci'nin yağılı boya kullanarak yaptığı bu eser, Fransa'daki Louvre Müzesinde sergileniyor.

Bu parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (-) (.) (,) (,)
- B) (;) (-) (...) (;) (,)
- C) (,) (,) (.) (;) (,)
- D) (;) (,) (...) (,) (,)

105. Kimi sanatçılar yeryüzünün belli yerlerini, bazı hayvanları ve bitkileri bölüşmüştür. Dahası onları parsellemiş, sahiplenmiş ve üzerlerine yazdırmışlardır. Yeryüzündeki bazı renkler ve tonlar, bazı çizgiler sadece onlarındır. Öyle peyzajlar vardır ki onlara usta ressamların parsellediği alanlar olarak bakarız.

Bu metinde virgöl,

- I. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- II. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- III. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

görevlerinden hangileriyle kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

106. Önlerine altın tepsiler, gümüş siniler içinde yağlar, ballar, kaymaklar; kavurmalar, kebablar, pilavlar; ayranlar, şerbetler getirmişler.

Bu cümlede,

- I. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur.
- II. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.
- III. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgül konur.
- IV. Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
- V. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.

kurallarından hangilerinin örneği yoktur?

- A) I ve III B) II ve IV C) III ve IV D) II ve V

107. I. Biz yolcular -birdenbire çöken sessizliğin içinde- olduğumuz yerde kımıldamadan duruyorduk.

- II. Türkçede "otur-" eylemi kullanım sıklığı ve anlam zenginliği bakımından önemli bir yere sahiptir.
- III. Türkçe, Ural-Altay dil ailesi içerisinde Moğolca ile birlikte Altay kolunda yer almaktadır.

Numaralanmış cümlelerde kısa çizginin (-) aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır.
- B) İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur.
- C) "Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.
- D) Cümle içinde ara söz ve ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

108. • Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

- Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaları örneklendiren bir kullanım yoktur?

- A) Türkiye Cumhuriyeti'nin her ferdi kopmaz köklerle birbirine bağlıdır.
- B) 17 Ağustos'ta yaşanan deprem toplumda derin izler bırakmıştır.
- C) Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Aziz Bey'e sunulan projeler ilgi çekti.
- D) 2006'da doğanlar bu yıl LGS için verdikleri emeklerin karşılığını alacak.

109. Ahmet amca, insanlar arasında hoş sohbeti ve nüktedanlığıyla nam salmış, yetenekli bir insandı. Engin bir hayat tecrübesine sahip, görmüş geçirmiş biri olduğu için hemen her konuyla ya da olayla ilgili ilginç bir hikâye bilirdi. Hikâyelerini esprili ve sıcak bir dille anlatırdı. Onu dinlemeye doyamaz, saatlerce etrafını kuşatırdık. Hikâyelerini anlatırken bir tiyatrocuyu aratmayacak kadar başarılı bir şekilde taklitler de yapardı.

Bu metinde virgöl aşağıdaki işlevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- D) Cümle içinde ara sözlere veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

110. • Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde ise kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır
- Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir.
 - Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) İstanbul'da km²'ye düşen kişi sayısına göre en yoğun ilçeler Güngören, Bahçelievler oldu.
- B) Lise ve üniversite hayatım boyunca 65 kg'dan yukarı bir gram çıkamamıştım.
- C) Mustafa Efe, evine gitmek için durakta 24/B No.1ı otobüsü bekliyordu.
- D) Noktalama işaretleriyle ilgili yukarıdaki bilgiler TDK'ndan alınmıştır.

111. Abidin Dino, gurbete gideli tam on sekiz yıl oldu. Onun bileğinde bileziklerin hasından birkaç tane vardı. Vardı ama gene de gurbet çekilmezdi. Abidin Dino'nun Paris macerası, çok ilginç ve dolu dolu geçti. Paris'e bir büyük kişilik olarak gitti. Paris'ten öğrendiği çok şey var, bu bir gerçek. Onlara, Batı dünyasına, vereceği çok şeyi de vardı dağarcığında. Az zamanda çok sevilen biri oldu. Türkiye'den vıcır vıcır, çiçeği burnunda bir İstanbul götürdü.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde virgül bu metindeki tüm görevleriyle kullanılmıştır?

- A) Değeri yeni anlaşılmış olan bu ressam, Paris'te yaptığı resimleri, hepsi de birbirinden değerlidir, beraberinde getirseydi koskocaman, şaşırtıcı bir Anadolu getirecekti. Bundan sonra Anadolu'yu aynı samimiyet ve gerçeklikte tuvaline yansıtabilecek bir ressamla karşılaşmak mümkün olur mu? Ben bunun çok zor olduğunu düşünüyorum, siz ne dersiniz?
- B) Dünyanın bütün kadim şehirleri deniz kıyısındadır, nehir kenarındadır. Su hayat veriyor onlara çünkü. Paris, Kahire, İstanbul, Üsküp, San Francisco, Manchester, Atina... İnsanlık tarihinin ortak zenginliği olan bu tür şehirleri kuranlar, cenneti bu dünyada görmek ve göstermek istemişler biraz da.
- C) Bir gün burayı Adapazarı'nın güneyindeki Erenler Tepesi'nden bir ermiş ziyaret eder. Selam verir, alan olmaz; aç susuzdur, konuk eden bulunmaz. Nihayet geçimini sapan yaparak kazanan bir yaşlı buyur eder, yedirip içirir. Ertesi sabah sapancı, ermişi Adapazarı'na doğru uurlar.
- D) Tatlı denince aklına önce çikolata gelen, acil durumlar için evin bir köşesinde hatta yatağının başucundaki çekmecedeki çikolata saklayıp sabah ilk iş o çikolatadan bir parça ısırarak insanları tanıyorum. Bunlardan biri de benim, ben çikolatayı kendim yaparım. Pudra şekerini ve oda sıcaklığında yumuşamış yağı derin bir kaba koyup üzerine karbonat, tahin, ılık su ve kakao eklerim.

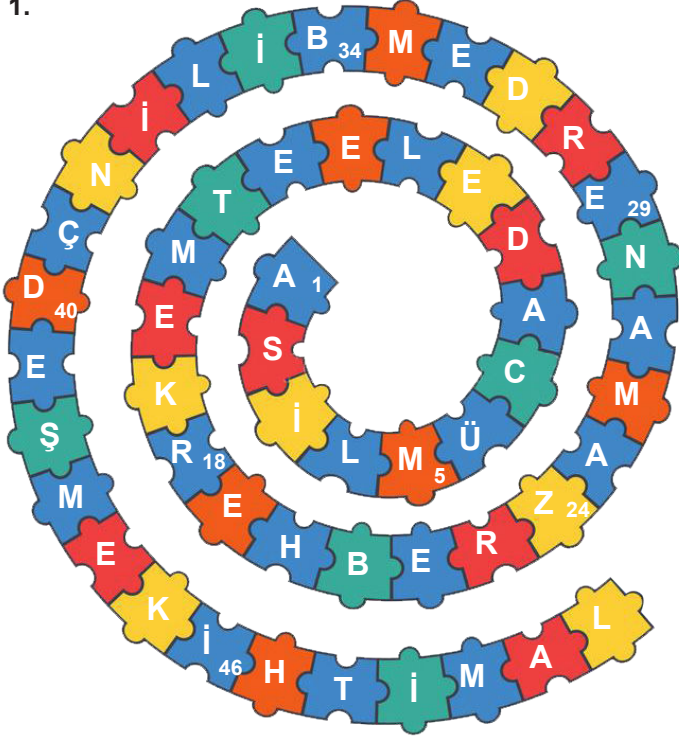
112. Bahar gelir de kutlanmaz mı () Hintliler bu soruya () Tabii ki kutlanır() () cevabını vermiş olacaklar ki baharın gelişini Holi Festivali() yle kutluyorlar()

Yay ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla gelmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) (!) (") (.) (") (') (.)
- B) (?) (") (.) (") (') (.)
- C) (!) (,) (!) (,) (') (.)
- D) (?) (:) (!) (,) (-) (.)

CEVAP ANAHTARI

1.

2. Y, D, D, D, D, Y

3. D

4. D

5. B

6. D

7. C

8. B

9. B

10. D

11. B

12. D

13. B

14. A

15. B

16. B

17. 1. ÇIKIŞ

18. I. c (Neden sonuç)

II. d (Koşul)

III. h (Koşul)

IV. f (Amaç sonuç)

V. a (Neden sonuç)

VI. g (Koşul)

VII. e (Amaç)

VIII. b (Amaç)

IX. ç (Neden sonuç)

19. I. Özlem (Hasret)

II. Yakınma

III. Endişe

IV. Hayıflanma

V. Şaşırma

VI. Küçümseme

VII. Üzüntü

VIII. Pişmanlık

IX. Sevinç

X. Sitem

20. B

21. C

22. B

23. C

24. C

25. B

26. B

27. D

28. C

29. C

30. A

31. B

32. D

33. A

34. D

35. A

36. B

37. I. KONUŞTURMA

II. KİŞİLEŞTİRME-BENZETME

III. ABARTMA

38.

1	↔
2	→
3	↕
4	←

39. D

40. C

41. a) IV
b) II
c) III
ç) I
d) IV
e) III
f) I
g) II
42. Tema: Vergi
Ana Duygu: Vatandaş olmanın sorumluluğu
43. I. Tanımlama, Benzetme
II. Tanımlama, Karşılaştırma
III. Karşılaştırma, Benzetme
IV. Karşılaştırma
V. Tanımlama, Karşılaştırma, Benzetme
44. I. Şiir: Yaşama Sevinci
II. Şiir: Özlem
III. Şiir: Umut
IV. Şiir: Doğa Sevgisi
V. Şiir: Ayrılık
45. a) I. kişi
b) III. kişi
c) III. kişi
ç) I. kişi
46. A) III. kişi / Yazar olayları dışarıdan gözlemleyen durumundadır.
B) I. kişi / Yazar olayın içindedir.
47. B
48. B
49. D
50. D
51. A
52. B
53. B
54. D
55. A
56. C
57. D
58. B
59. B
60. C
61. A
62. B
63. C
64. C
65. D
66. D
67. C
68. B
69. A
70. C
71. C
72. D
73. D
74. B
75. D
76. B
77. B
78. C
79. C
80. D
81. B
82. B
83. D
84. A
85. B
86. A
87. C
88. A
89. A
90. D
91. C
92. D
93. B
94. a) tasarım
b) ön gösterim
c) ince ayırım
ç) özgün
d) bağlantı
e) kurgu
95. D
96. **BAŞLANGIÇ**-orijinal /
özgün-versiyon/ sürüm-trend
/ eğilim-dizayn / tasarım-
objektif / nesnel-empoze etmek
/ dayatmak-jenerasyon / nesil-
konsept / tarz- **BITİŞ**
97. A
98. C
99. C
100. B
101. C
102. C
103. A
104. A
105. C
106. B
107. B
108. D
109. D
110. B
111. A
112. B

meb.gov.tr